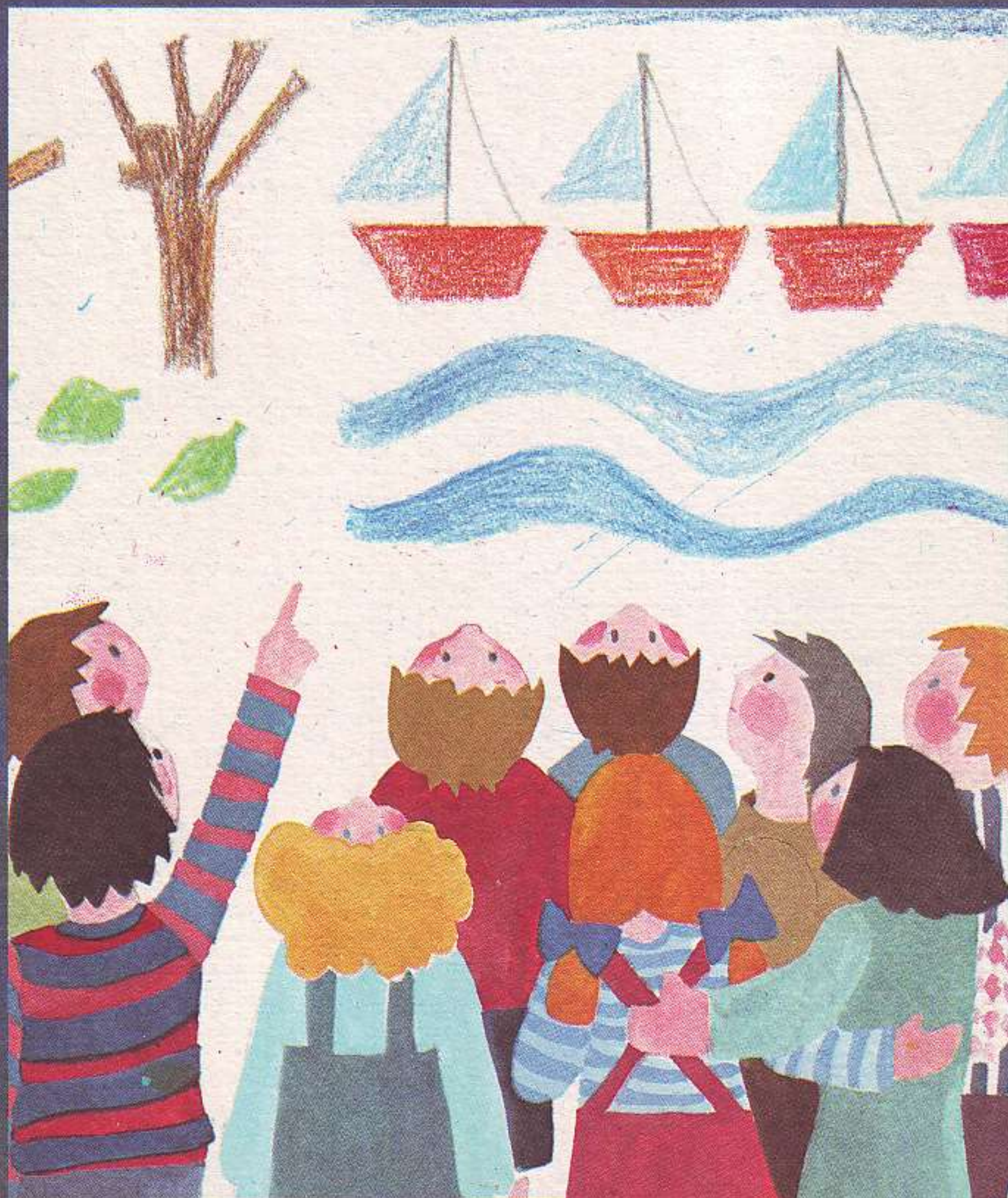

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ

για τη Β' δημοτικού

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑ

Με απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ

για τη Β' δημοτικού

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

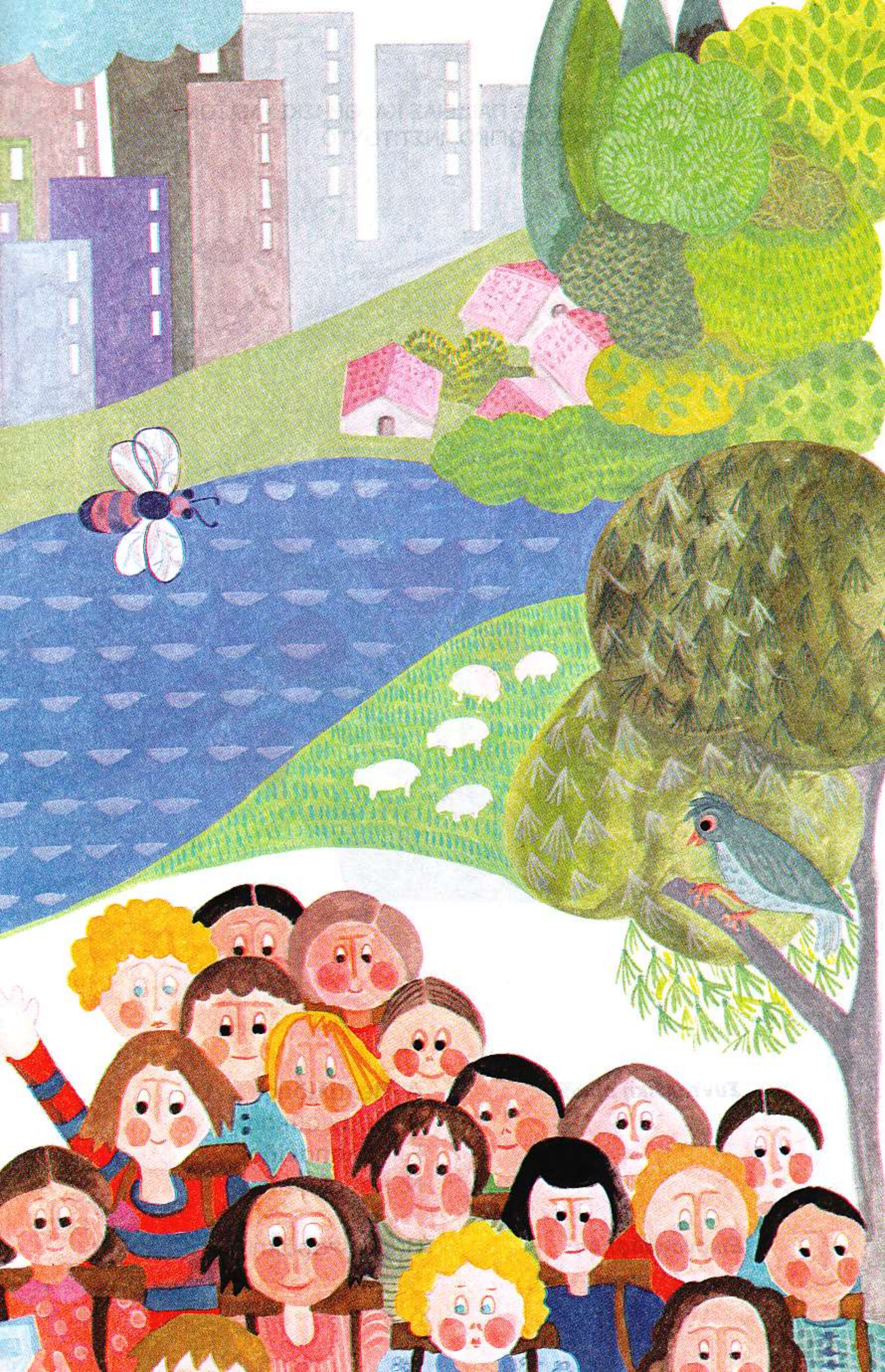

Συντακτική ομάδα:

Α. Βελαλίδης
Α. Βουγιούκας
Κ. Καλαπανίδας
Ν. Κανάκης

Εικονογράφηση:

Βάσω Ψαράκη

ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΛΛΗΝΑΚΙΑ

Ανοίγουν σήμερα τα σχολεία. Παντού σε όλη την Ελλάδα τα παιδιά βρίσκονται στο δρόμο για το σχολείο του το καθένα. Άλλο έχει πάρει το μονοπάτι της πλαγιάς, άλλο περνάει το γεφυράκι του χωριού, άλλα στην πόλη περιμένουν το πράσινο φανάρι στη διασταύρωση.

– Γεια σας, φωνάζει ο Λουκάς από μια δασωμένη ραχούλα. Λίγο πιο πέρα ακούγονται κουδούνια από κοπάδι.

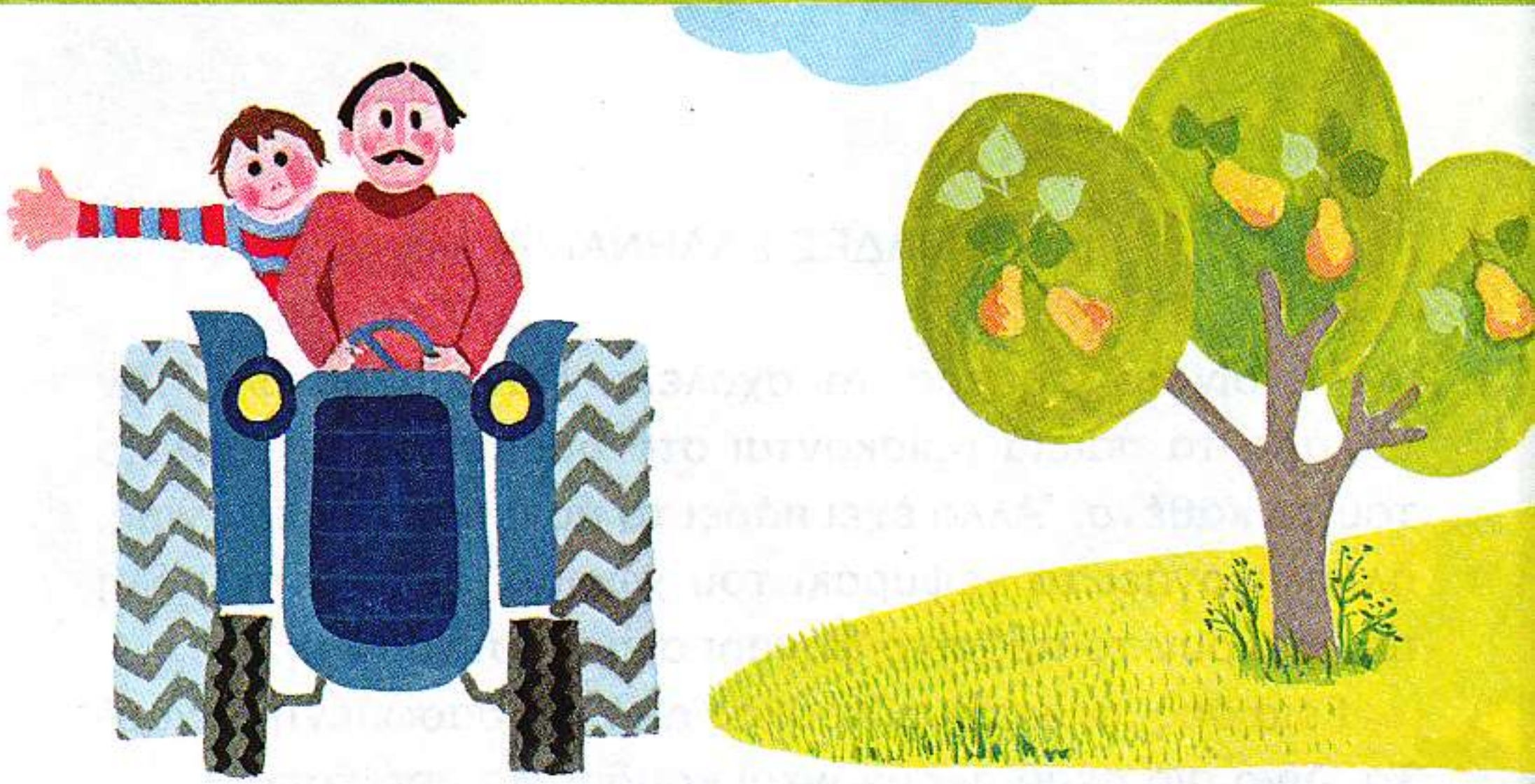
– Καλημέρα, φωνάζει η Δεσποινιώ από ένα δρομάκι κοντά στη θάλασσα και κάνει σινιάλο με το μαντίλι της.

– Γιούχου, ξεφωνίζει ο Αριστείδης από ένα χωριό του κάμπου, ανεβασμένος στο τρακτέρ του πατέρα του.

– Καλή χρονιά, λένε μια παρέα παιδιά, καθώς βαδίζουν στο πεζοδρόμιο της πολιτείας.

Χιλιάδες Ελληνάκια από κάθε μεριά, καλά κι αρματωμένα, πάνε για γράμματα.

1. Υπογραμμίζω στην πρώτη παράγραφο και γράφω εδώ:

- Τις λέξεις που έχουν **αι**:

.....

- Τις λέξεις που έχουν **ει**:

.....

.....

- Τη λέξη που έχει **οι**:

- Τις λέξεις που έχουν **ου**:

.....

.....

.....

2. Κάνω το ίδιο με τις παρακάτω λέξεις, που έμαθα πέρσι:

(ναι, εκεί, εκείνος, κοιτάζω, ακούω, παίζω, παιχνίδι, βουνό, άνοιξη, βρέχει, καιρός, καλοκαίρι, εσείς, μπαίνω, βγαίνω, πουλί, παίρνω, κλείνω, ουρανός, πηγαίνω, χειμώνας, έρχομαι, κάθομαι, εικόνα, παππούς, είναι, οικογένεια, κοιμάμαι)

● **αι:**

.....

.....

● **ει:**

.....

● **οι:**

.....

● **ου:**

.....

3. Γράφω και μαθαίνω:

Ανοίγουν σήμερα τα σχολεία.

.....

.....

.....

4. Λέξεις για την καρτέλα:

ανοίγω, καθένα, κάμπος, κοπάδι

ΠΟΥ 'ΝΑΙ ΠΙΟ ΚΑΛΑ;

- Φεγγαράκι, φεγγαράκι,
που κρέμεσαι στον ουρανό,
πες μου και πού 'ναι πιο καλά,
στον κάμπο ή στο βουνό;

Ποτάμι, ποταμάκι,
που τρέχεις όλον τον καιρ ,
πες μου και πού 'ναι πιο καλά,
στην πόλη ή στο χωριό;

Χελιδόνι, χελιδόνι,
που βλέπεις χώρες και χωριά,
πες μου και πού 'ναι πιο καλά,
στο νότο ή στο βοριά;

- Όπου κανένας δεν πεινάει,
κανείς δεν κρυώνει ούτε πονάει
κι όπου 'ναι υγεία και χαρά,
εκεί 'ναι πιο καλά.

Βασίλης Ρώτας

1. Βάζω τόνο στο η, όταν χρειάζεται, (όπως στο παράδειγμα) και διαβάζω:

Τι σου αρέσει πιο πολύ, η πόλη ή το χωριό;

- Τι σου αρέσει πιο πολύ, η θάλασσα η το βουνό;
- Τι σου αρέσει πιο πολύ, η ζέστη η το κρύο;

2. Βάζω τόνο στο που, όταν χρειάζεται, (όπως στο παράδειγμα) και διαβάζω:

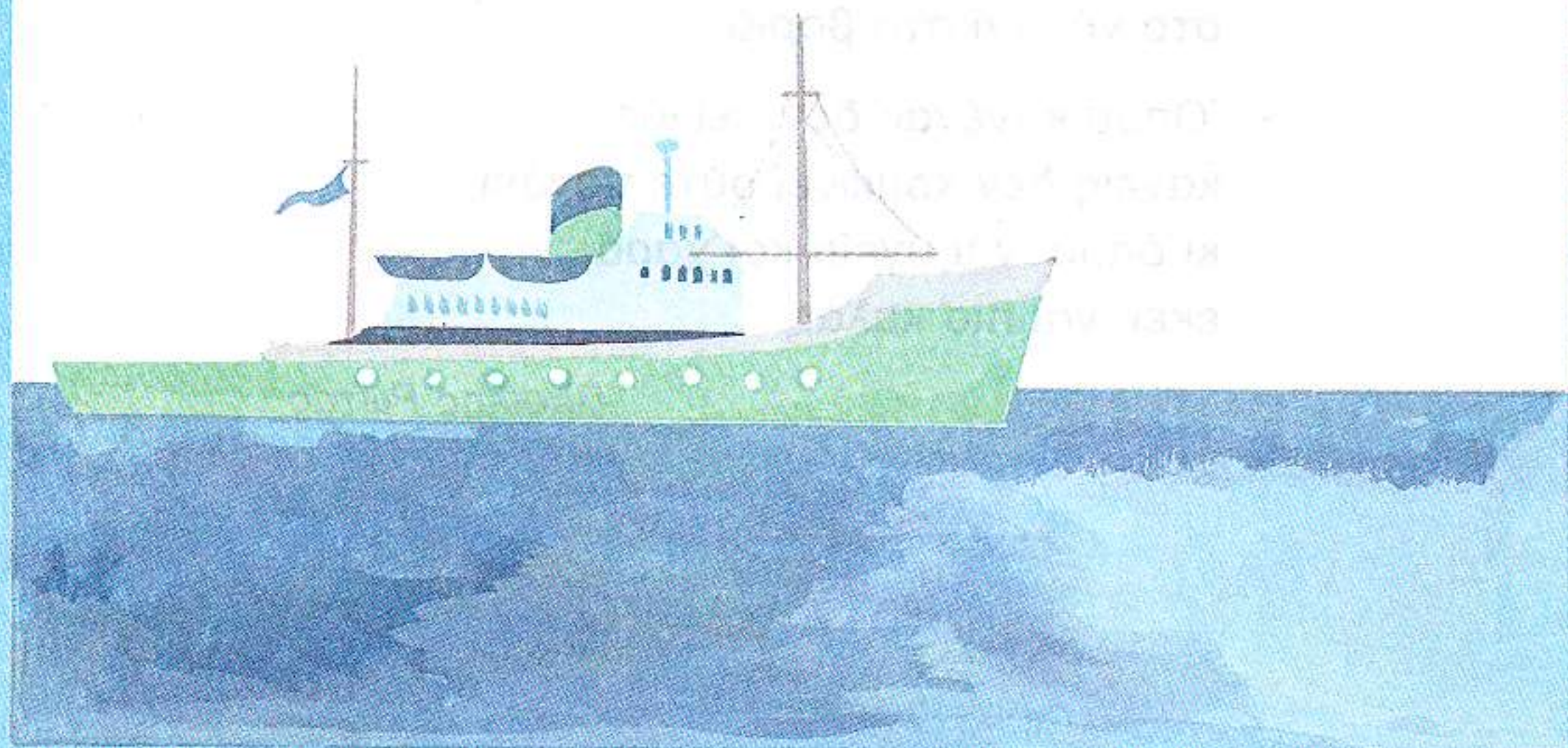
Εσύ που ξέρεις, πες μου πού είναι πιο καλά;

- Εσύ που ξέρεις, πες μου που πήγε ο Γιώργος;
- Εσύ που μένεις εδώ, πες μου που είναι η πλατεία;

3. Βάζω τόνο στο πως, όταν χρειάζεται (όπως στο παράδειγμα) και διαβάζω:

Είπε πως πέρασε ωραία. Εσύ πώς πέρασες;

- Είπε πως πήγαν με το τρένο. Εσείς πως πήγατε;
- Είπε πως του άρεσε το τραγούδι. Εσένα πως σου φάνηκε;

4. Γράφω τις λέξεις ποτάμι, πεινώ, κρυώνω, πονώ βάζοντας μπροστά εγώ ή το, όπως ταιριάζει:

.....
.....

5. Γράφω και μαθαίνω:

Τι σου αρέσει πιο πολύ, η πόλη ή το χωριό; Εσύ που ξέρεις, πες μου πού είναι πιο καλά; Είπε πως πέρασε ωραία. Εσύ πώς πέρασες;

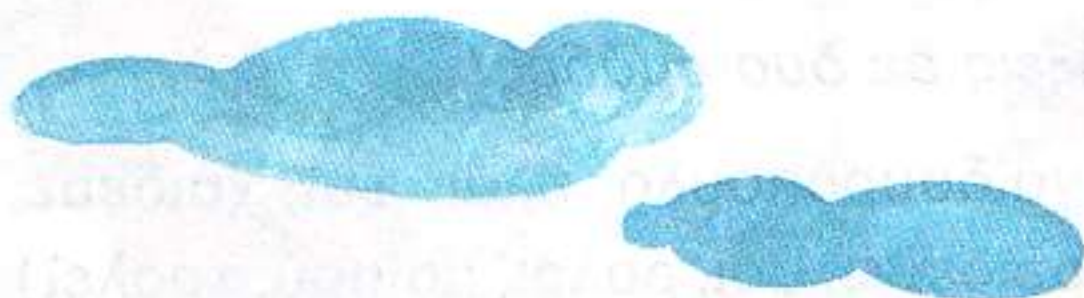
.....
.....
.....
.....
.....

6. Λέξεις για την καρτέλα:

ποτάμι, πεινώ, κρυώνω, πονώ

Ο ΣΤΑΧΤΕΡΗΣ

Ο Λουκάς ήταν πολύ χαρούμενος τη χρονιά που πέρασε. Η γαϊδουρίτσα τους γέννησε ένα χαριτωμένο πουλαράκι. Σταχτί, με μια μαύρη ρίγα στη ράχη του. Το βάφτισε «Σταχτερή».

Ο Σταχτερής στην αρχή όλο πλάι στη μάνα του βρισκόταν. Κάθε τόσο έσκυβε κάτω από τα πόδια της και έπινε το γάλα του. Ύστερα κουνούσε τ' αυτιά του και την ουρά του ευχαριστημένος. Ήθελε να μεγαλώσει γρήγορα και να γίνει γάιδαρος σωστός. Ο Λουκάς έδινε στη γαϊδουρίτσα πολύ φαΐ, για να κατεβάζει μπόλικο γάλα.

Την άνοιξη ο Σταχτερής ακολουθούσε τη μάνα του στην εξοχή και βοσκούσε μαζί της στο γρασίδι. Εκεί ο Λουκάς έπαιζε τρελά παιχνίδια μαζί του. Έπαιρνε το κεφάλι του Σταχτερή στην αγκαλιά του και του χαίδευε τ' αυτιά και τη χαίτη του. Πήγαινε να τον ποτίσει, και στο δρόμο τον γαργαλούσε και παράβγαιναν πλάι πλάι στο τρέξιμο.

«Κορόιδο, κορόιδο», του φώναζε, «θα σε περάσω!» Η μάνα του Σταχτερή κοίταζε το Λουκά με τα μεγάλα, γλυκά της μάτια, σαν να του έλεγε: «Παίξε, παίξε με το γαϊδουρόπουλό μου, αλλά μη μου το κοροϊδεύεις!»

1. Χωρίζω τις παρακάτω λέξεις σε δυο ομάδες:

(γαϊδουρίτσα, γάιδαρος, γαϊδουρόπουλο, πλάι, φαϊ, χάιδευε, χαιδεμένος, κορόιδο, κοροϊδεύω, σόι, ρολόι, μαϊμού, τρόλει)

Θέλουν διαλυτικά

.....
.....

Δε θέλουν διαλυτικά

.....
.....

2. Βάζω διαλυτικά ή τόνο, όπου πρέπει:

γαιδαρος, γαϊδουρίτσα, γαιδαράκος
κοροϊδεύω, κοροϊδο, κοροϊδεψα
χαιδεύω, χαιδεμένος, χαιδεψα
πλαι, πλαινός

3. Γράφω και μαθαίνω:

Πήγε πλάι στο γαϊδουράκι και το χάιδεψε.

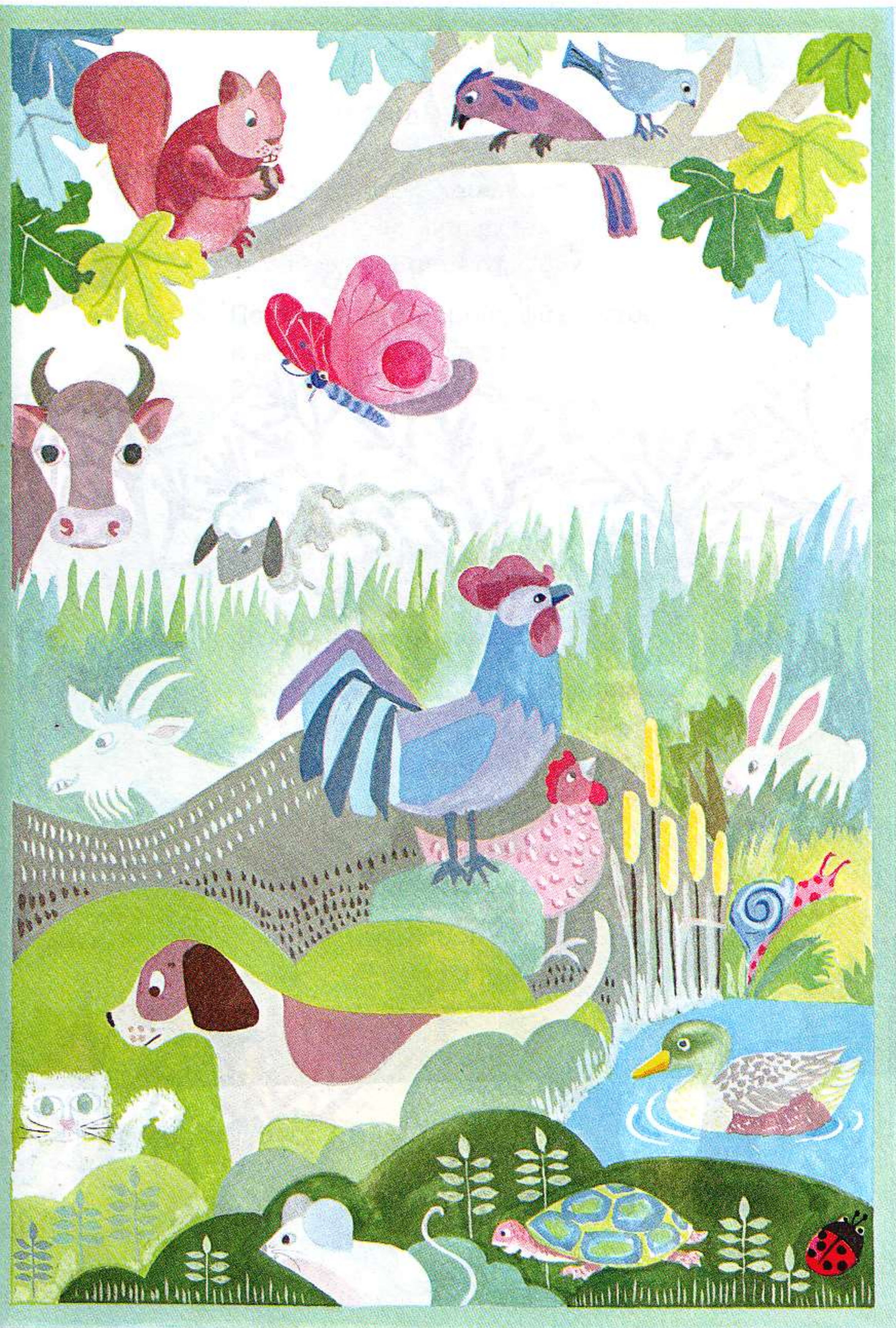
.....
.....
.....

4. Σκέφτομαι και γράφω:

Ένα ζώο που αγαπώ

5. Λέξεις για την καρτέλα:

πλάι, αρχή, βρίσκω, σκύβω

Η ΓΑΪΔΟΥΡΙΤΣΑ

Τη γαϊδουρίτσα μου έχασα
μ' αλεύρι φορτωμένη.

Τι να 'γινε η καημένη;

Παίρνω τους δρόμους ψάχνοντας
και τα χωριά ρωτώντας,
βαριομοιρολογώντας:

«Τη γαϊδουρίτσα μου έχασα
και ποιος θα μου την έβρει
κι εκείνη και τ' αλεύρι;

Είναι κοντούλα και κουτσή,
προγκάει και σκουντουφλάει,
δαγκώνει και κλοτσάει.

Δεν κλαίω τη γαϊδουρίτσα μου,
τ' αλεύρι δε με νοιάζει,
άλλος καημός με σφάζει.

Κλαίω για το πουλαράκι της
που η δύστυχη θα εγέννα,
χαρά κι αυτής κι εμένα.

Τη γαϊδουρίτσα μου έχασα
κι όποιος θα μου την έβρει
χαλάλι του τ' αλεύρι!...»

Χάρης Σακελλαρίου

1. Υπογραμμίζω στο ποίημα τα χαϊδευτικά σε **-άκι**, **-ούλα** και **-ίτσα** και τα γράφω εδώ:

.....

2. Κάνω χαϊδευτικά με τις παρακάτω λέξεις:

(άλογο, βροχή, δέντρο, γάτα, παιδί, παιχνίδι, γριά, μολύβι, δραχμή, νερό, μάνα, σπίτι, τραπέζι, φεγγάρι, μπάλα, μύτη, χελιδόνη, πέτρα, πόρτα, χέρι, ψαλίδι, σημαία, σκάλα, ψωμί)

● **-άκι**

.....

.....

● **-ούλα**

.....

● **-ίτσα**

.....

3. Γράφω και μαθαίνω:

Δεν κλαίω τη γαϊδουρίτσα μου, κλαίω για το πουλαράκι της.

.....

.....

.....

.....

4. Λέξεις για την καρτέλα:

ψάχνω, όποιος

ΣΤΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ

Την Παρασκευή το απόγευμα με πήρε ο πατέρας μου και πήγαμε στο συνεργείο να επισκευάσουμε το αυτοκίνητό μας.

Σε μια διασταύρωση πέρασε ένα μηχανάκι με μεγάλη ταχύτητα. Ο πατέρας μου πάτησε απότομα φρένο. Ευτυχώς που είχαμε βάλει τις ζώνες και δεν πάθαμε τίποτε.

Όταν φτάσαμε στο συνεργείο, διάβασα την ταμπέλα που έγραφε:

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Ο ΛΕΥΤΕΡΗΣ

(Δευτέρα ως Παρασκευή απόγευμα ανοιχτό)

- Γεια σου, κύριε Λευτέρη, είπε ο πατέρας μου.
- Καλώς τον κύριο Παύλο, απάντησε εκείνος.
- Το έφερα να του ρίξεις μια ματιά, γιατί κάνει θόρυβο η εξάτμιση.

Ο μάστορας έβαλε το αυτοκίνητο πάνω στον αυτόματο γερανό, πάτησε το κουμπί κι εκείνο ανέβηκε ψηλά.

Εκείνη την ώρα έφεραν ένα τρακαρισμένο αυτοκίνητο.

Ο πατέρας με κοίταξε ανήσυχος και κούνησε το κεφάλι του.

1. Γράφω τις παρακάτω λέξεις στη θέση που πρέπει:
(Παρασκευή, απόγευμα, επισκευάσουμε, αυτοκίνητο, δια-
σταύρωση, ευτυχώς, Δευτέρα, Λευτέρης, Παύλος)

- Τις λέξεις που έχουν **αυ** (και διαβάζονται **αφ**):

.....

- Τις λέξεις που έχουν **αυ** (και διαβάζονται **αβ**):

.....

- Τις λέξεις που έχουν **ευ** (και διαβάζονται **εφ**):

.....

- Τις λέξεις που έχουν **ευ** (και διαβάζονται **εβ**):

.....

2. ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Ο ΛΕΥΤΕΡΗΣ

Ξαναγράφω την επιγραφή με μικρά και βάζω τόνους όπου
πρέπει. (Προσέχω τις δυο λέξεις που θέλουν το αρχικό
γράμμα κεφαλαίο.)

.....

.....

3. Γράφω και μαθαίνω:

Δευτέρα ως Παρασκευή απόγευμα ανοιχτό.

.....

.....

.....

.....

4. Σκέφτομαι και γράφω:

(Διαλέγω επικεφαλίδα ή βάζω μια δική μου.)

Ο Σταμάτης και ο Γρηγόρης

Θέλω να περάσω απέναντι.

Τι δρόμους έχουμε στον τόπο μας.

5. Λέξεις για την καρτέλα:

απόγευμα, ευτυχώς, πάτησε, τίποτε

Η ΣΑΚΑΡΑΚΑ

Γκραν και γκρουν και τρίκι τράκα...
Δες, περνάει μια σακαράκα!

Αγωνίζεται, μπαμ μπουμ
παλιοσίδερα χτυπούν.

Τρίκι τρακ στην ανηφόρα,
προσπαθεί να πάρει φόρα.

Πουφ πουφ πουφ μέσα στη σκόνη,
ξεφυσάει και ξεφουσκώνει.

Τρίκι τρακ και γκραν και γκρουν,
ουφ, τα λάστιχα βογγούν.

Ξάφνου παφ! έχουνε σκάσει
κι έχει η γειτονιά ησυχάσει.

Ρένα Καρθαίου

1. Υπογραμμίζω στο ποίημα και γράφω εδώ τις λέξεις που έχουν:

γκρ:

μπ:

γγ:

2. φεγγάρι, Καραγκιόζης, κορίτσι, μπορώ, κοντός, φέγγει, τσατσάρα, τζάμι, τζιτζίκια, μπαμπάς, μπαίνω, Ντίνος, σφουγγάρι, Βαγγέλης, αγκάθι, τσίρκο, πετσέτα, δόντια, απαντώ, παράγκα

Διαβάζω μια μια λέξη και τη γράφω στη θέση της:

γγ:

γκ:

τσ:

τζ:

μπ:

ντ:

3. Σκέφτομαι και γράφω:

Ένα παιχνίδι μου σαραβαλάκι

4. Λέξεις για την καρτέλα:

χτυπώ, προσπαθώ, λάστιχο, γειτονιά

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Στο διαμέρισμα που μένουμε δε βλέπω ουρανό. Ανοίγω το παράθυρο, γυρίζω τα μάτια μου ψηλά, και το μόνο που βλέπω είναι μια μεγάλη τρύπα, εκεί που τελειώνουν οι άσπροι τοίχοι. Αυτή η τρύπα είναι πότε άσπρη, πότε γκρίζα, πότε γαλάζια. Είναι ουρανός αυτό;

Ουρανός κατάλαβα τι είναι, όταν ήρθε η γιαγιά μου απ' το χωριό και με πήρε κοντά της για ένα μήνα. Ήμουν ακόμα τότε πέντε χρονών. Το χωριό της γιαγιάς μου είναι μακριά απ' τον κόσμο, πάνω στα βουνά. Μόλις έβγαινα από το σπίτι, ήμουν όλος κάτω απ' τον ουρανό.

Λίγες μέρες πριν γυρίσω στο διαμέρισμά μας, η γιαγιά με ρώτησε:

- Κοσμά, τι σου άρεσε πιο πολύ εδώ στο χωριό;
- Ο ουρανός, γιαγιά, της είπα εγώ.
- Ε, απ' αυτό έχουμε μπόλικο, είπε η γιαγιά μισογελώντας.

Άννα Γκέρτσου-Σαρρή

1. Υπογραμμίζω τις λέξεις που έχουν **σμ** και τις γράφω εδώ:

.....

2. Βάζω **σ** και διαβάζω δυνατά:

κό...μος, διαμέρι...μα, κουρα...μένος, ...βήνω, ...βηστήρι,
...βούρα, ...γουρός

3. Βάζω σε αλφαβητική σειρά τις λέξεις:

διαμέρισμα, βλέπω, μένω, ουρανός, ανοίγω, παράθυρο,
κόσμος, ψηλά, χωριό, λίγο, σβήνω, τοίχος

Αα

Νν

Ββ

Ξξ

Γγ

Οο

Δδ

Ππ

Εε

Ρρ

Ζζ

Σσ

Ηη

Ττ

Θθ

Υυ

Ιι

Φφ

Κκ

Χχ

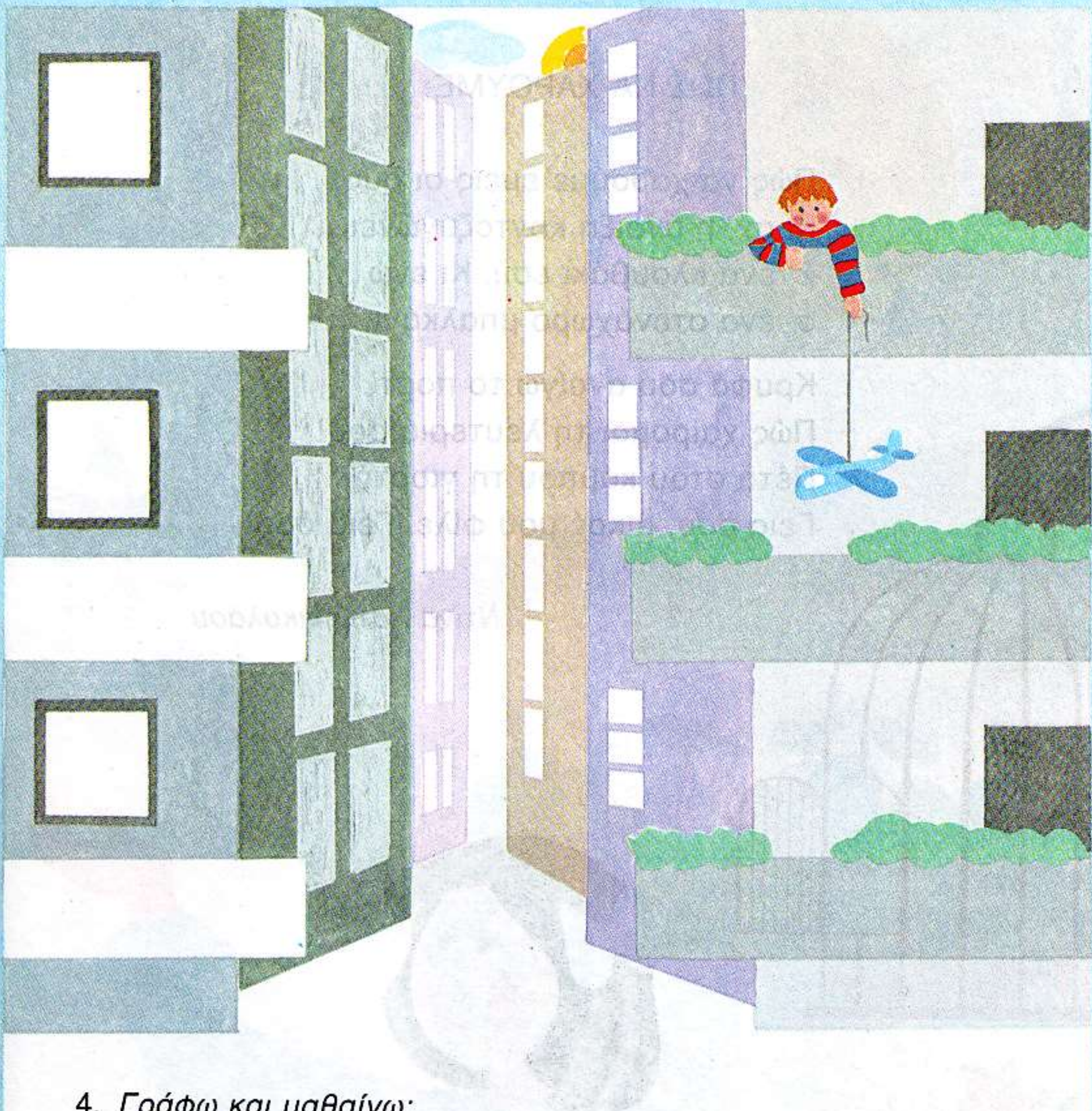
Λλ

Ψψ

Μμ

Ωω

4. Γράφω και μαθαίνω:

Στο διαμέρισμα που μένουμε δε βλέπω ουρανό.

5. Λέξεις για την καρτέλα:

διαμέρισμα, κόσμος, τρύπα, τοίχος

ΠΩΣ ΝΑ ΧΑΡΟΥΜΕ;

Πώς να χαρούμε εμείς οι δυο;
Κι αχ, η άνοιξη κοντοζυγώνει.
Σ' ένα κλουβάκι εσύ. Κι εγώ
σ' ένα στενάχωρο μπαλκόνι.

Κρυφά σου ανοίγω το πορτί.
Πώς χαίρομαι τη λευτεριά σου!
Πέτα στου κάμπου τη γιορτή.
Γεια σου, μικρέ μου φίλε. Γεια σου!

Ντίνα Χατζηνικολάου

Ο ΚΛΟΟΥΝ

Με λένε Μαρίνο. Είμαι ένας κλόουν. Βάφτηκα έτσι, για να κάνω τους ανθρώπους να γελάνε. Γιατί αγαπώ τους ανθρώπους, αγαπώ τα λουλούδια, αγαπώ τη μουσική, αγαπώ την ειρήνη. Μα περισσότερο απ' όλα αγαπώ τα παιδιά, γιατί τα παιδιά μ' αγαπούν περισσότερο απ' όλα.

Τα βράδια, πριν κοιμηθώ, ξεβάφω το ψεύτικό μου χαμόγελο και γελάω με τ' αληθινό μου. Και άλλες φορές ξεβάφω τα ψεύτικά μου δάκρυα, για να κλάψω με τ' αληθινά μου.

Κάθε πρωί φοράω το χαμόγελό μου, έτσι όπως φοράω το καπέλο μου, και βγαίνω στην πολιτεία. Χτες λοιπόν, όπως περπατούσα, έχασα το χαμόγελό μου. Τ' αυτοκίνητα βλέπεις, φταίνε, τα εργοστάσια με τα φουγάρα τους, τα καυσαέρια. Μ' έπιασε ένας βήχας, μα ένας βήχας, γκουχ γκουχ γκουχ, και τότε το χαμόγελό μου έπεσε καταμεσής στην άσφαλτο.

– Το χαμόγελό μου, φώναξα, το χαμόγελό μου!...

Τα αυτοκίνητα τρέχανε, μαρσάρανε, κορνάρανε, κορνάρανε, κι εγώ φώναζα:

– Το χαμόγελό μου, το χαμόγελό μου!...

Ο τροχονόμος με είδε που φώναζα και με πλησίασε.

– Έχασα το χαμόγελό μου, του είπα και πάλι.

– Για ένα χαμόγελο δεν μπορούμε να σταματήσουμε τ' αυτοκίνητα, κύριε κλόουν. Κι ύστερα κι εγώ έχασα το στραγάλι της σφυρίχτρας μου. Όταν βρούμε το στραγάλι μου, ίσως βρούμε και το χαμόγελό σου.

Περπάτησα ώρες ψάχνοντας για το χαμόγελό μου. Ήμουνα τόσο κουρασμένος! Μπήκα σ' ένα πάρκο να ξεκουραστώ. Αμέσως τα παιδιά ήρθαν γύρω μου.

– Βρήκα το χαμόγελό μου, φώναξα. Να το χαμόγελό μου!

Το χαμόγελό μου ήταν μέσα στο γέλιο των παιδιών.

Γιώργος-Μενέλαος Μαρίνος

1. Υπογραμμίζω στο κείμενο και ύστερα γράφω εδώ:

4 λέξεις μονοσύλλαβες

Με,

3 δισύλλαβες

λένε,

2 τρισύλλαβες

Μαρίνο,

2 τετρασύλλαβες

χαμόγελο,

2 πεντασύλλαβες

εργοστασία,

2. Διαβάζω μια μια τις λέξεις και τις βάζω σε αλφαβητική σειρά:

(έτσι, βράδια, δάκρυα, άνθρωπος, σφυρίχτρα, περισσότερο, ύστερα, ψεύτικα, πριν, ξεκουράζομαι)

Αα

Νν

Ββ

Ξξ

Γγ

Οο

Δδ

Ππ

Εε

Ρρ

Ζζ

Σσ

Ηη

Ττ

Θθ

Υυ

Ιι

Φφ

Κκ

Χχ

Λλ

Ψψ

Μμ

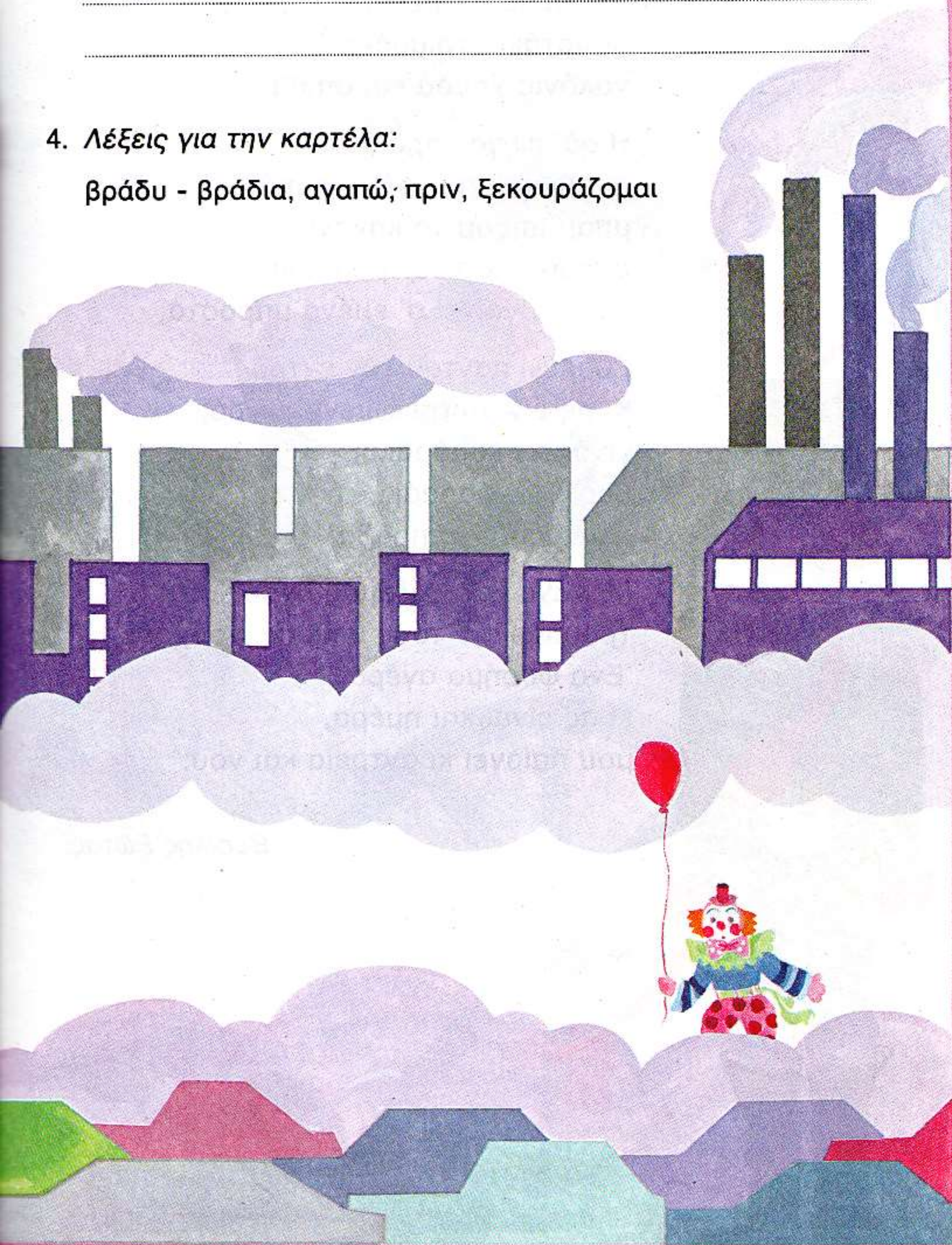
Ωω

3. Γράφω και μαθαίνω:

Κάθε πρωί φοράω το χαμόγελό μου.

4. Λέξεις για την καρτέλα:

βράδυ - βράδια, αγαπώ; πριν, ξεκουράζομαι

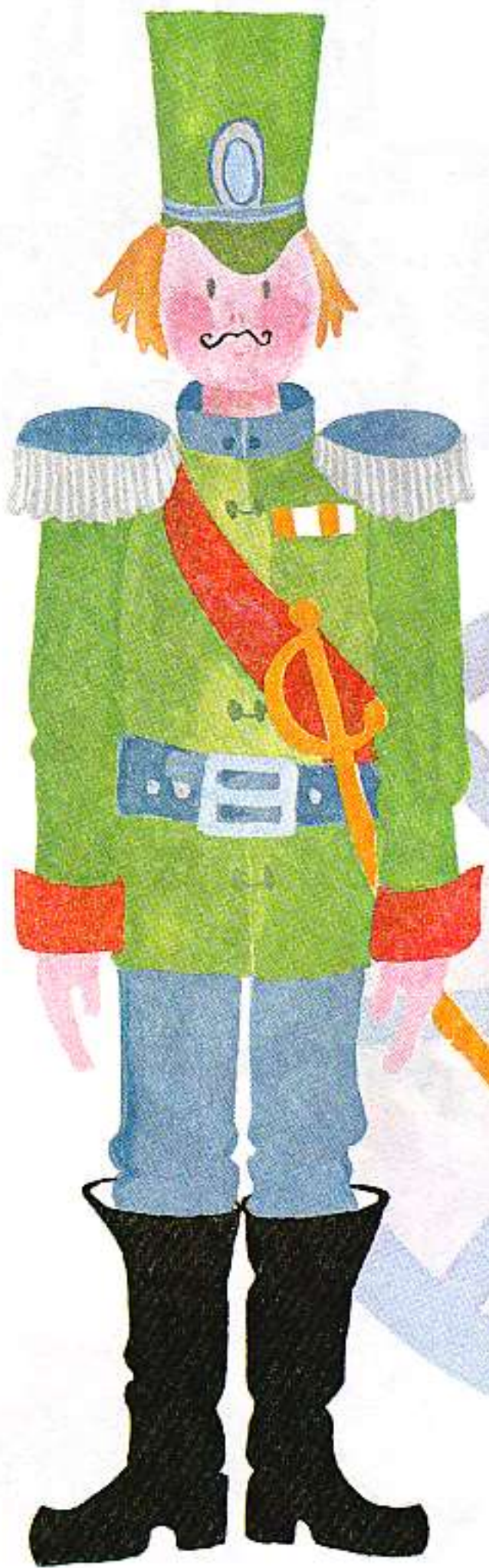
Ο ΦΑΚΗΣ

Εμπρός, ένα δυο, προσοχή!
Εμένα με λένε Φακή.
Κορμί κορδωμένο,
μουστάκι στριμμένο,
γαλόνια χρυσά και σπαθί.

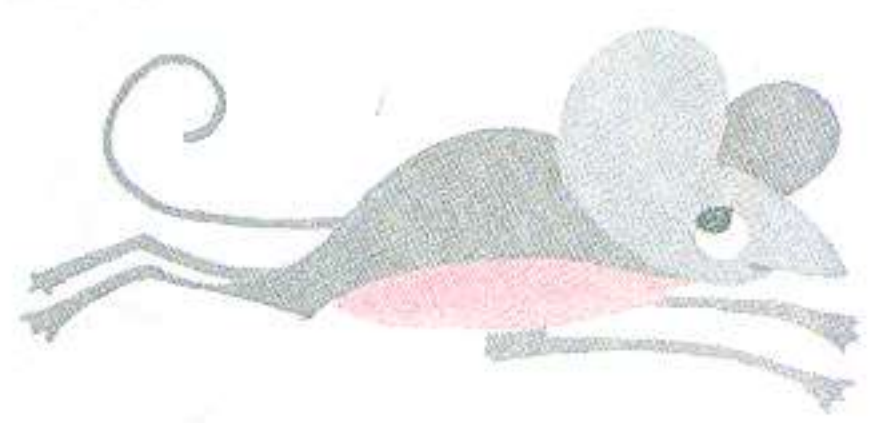
Η σάλπιγγα τάρα τατά,
σπαθί και ντουφέκι χτυπά,
μπαμ μπουμ το κανόνι,
μπουμ μπαμ το τρομπόνι.
Ποιος βγαίνει σ' εμένα μπροστά;

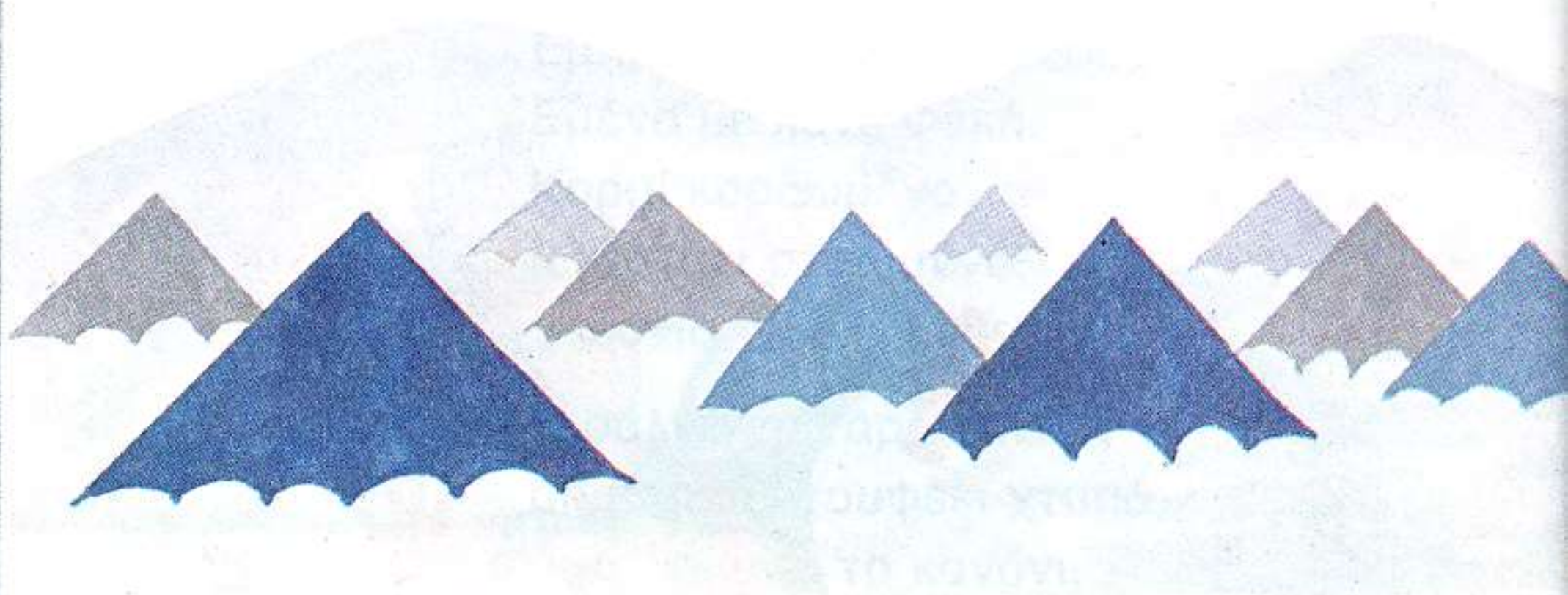
Γυρεύω παντού τον εχτρό.
Κι ας είν' αντρειωμένοι σωρό,
γιγάντοι και δράκοι,
θεριά με φαρμάκι,
καπνός μόλις πρόβαλα εγώ.

Μονάχα ξαφνιάζομαι, οχού!
τρομάζω απ' τους ίσκιους, χουχού!
Ένα φύσημα αγέρα,
κι ας είναι και ημέρα,
μου παίρνει κι αντρεία και νου.

Βασίλης Ρώτας

1. Υπογραμμίζω στο ποίημα τις λέξεις που έχουν τρία σύμφωνα μαζί, και μία μία τις διαβάζω και τις γράφω στη θέση τους:

μπρ:

στρ:

χτρ:

ντρ:

2. Βάζω σε αλφαβητική σειρά τις λέξεις (πρώτα τις δυο, ύστερα τις τρεις και τέλος τις τέσσερις):

προσοχή, εμπρός

χρυσός, σωρός, καπνός

σπαθί, ντουφέκι, τρομπόνι, κανόνι

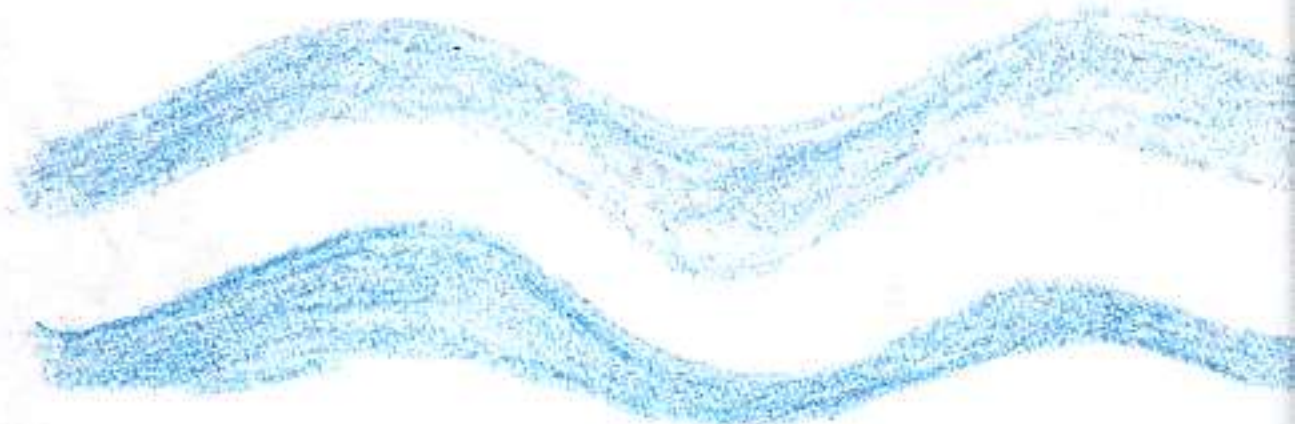
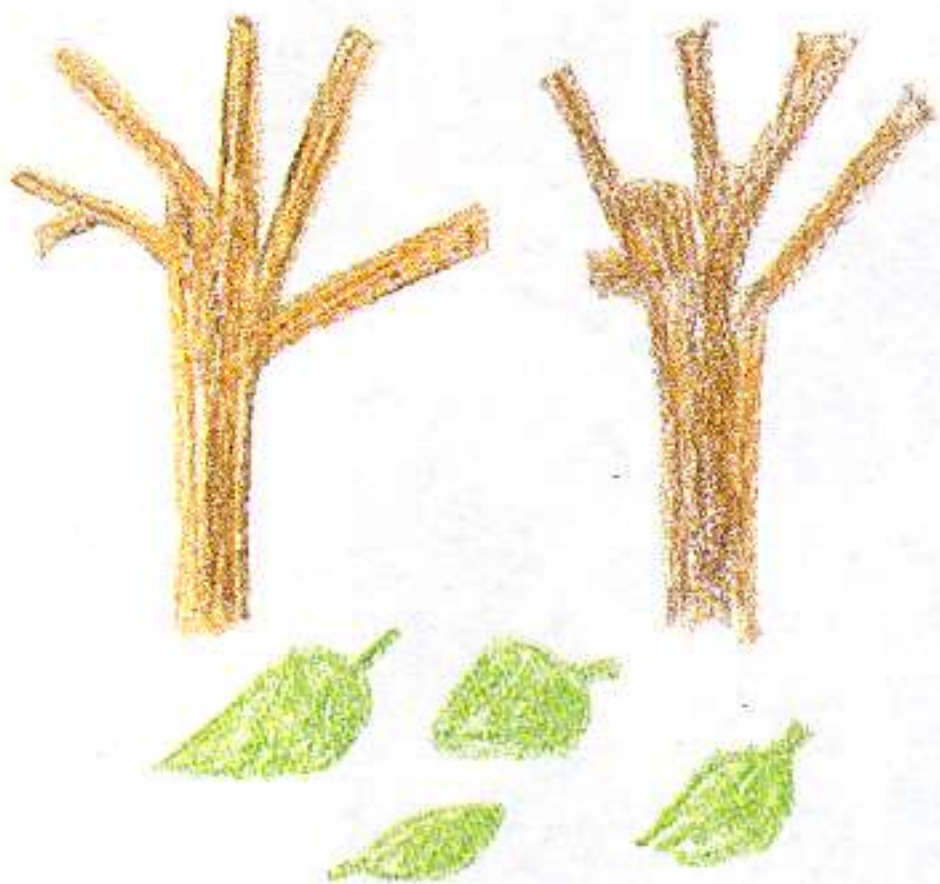
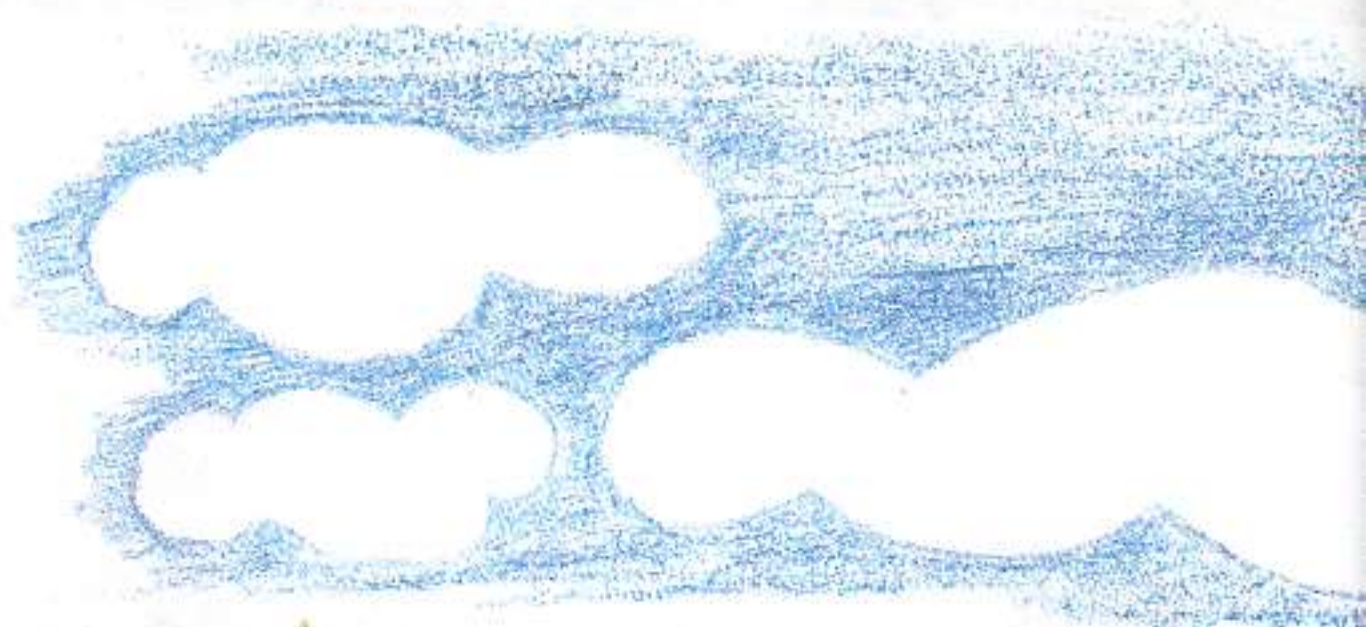
3. Γράφω και μαθαίνω:

Εμπρός, ένα δυο, προσοχή!

4. Λέξεις για την καρτέλα:

εμπρός, χρυσός, σωρός, καπνός

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΣΤΟ ΑΨΕ ΣΒΗΣΕ

Η δασκάλα και τα παιδιά νοικοκύρευαν την τάξη. Η Άννα και ο Γιάννης, εκεί που έψαχναν το κάτω ράφι μιας ντουλάπας, βρήκαν μεγάλες κόλλες χαρτί καμωμένες ρολά. Ξετύλιξαν μία και είδαν πως ήταν ζωγραφιές. Είχαν ξεμείνει από την περσινή δεύτερη τάξη. Και ήταν πολλές.

– Κυρία, κυρία, βρήκαμε θησαυρό, είπαν τα παιδιά με γέλια.

– Να τις κολλήσουμε στον τοίχο, πρότεινε ένα από τα άλλα παιδιά.

Η δασκάλα συμφώνησε, και σε λίγο οι τοίχοι της αίθουσας είχαν γεμίσει.

Τα περσινά δευτεράκια είχαν βάλει και επιγραφές κάτω από τις ζωγραφιές τους:

«Σπίτια με κόκκινα κεραμίδια »

«Σύννεφα που ταξιδεύουν »

«Δέντρα με πεσμένα φύλλα »

«Ο παππούς μου »

«Τέσσερα καράβια στη θάλασσα »

«Η φίλη μου η Έλλη με τα μακριά μαλλιά »

«Εγώ άρρωστος στο κρεβάτι »

«Ένα τρένο με τα βαγονάκια του στη γραμμή »

Τα παιδιά τις κοίταζαν μία μία κι έλεγαν τούτο κι εκείνο. Διάβαζαν και τα ονόματα των ζωγράφων.

– Τώρα ανασκουμπωθείτε να ζωγραφίσετε κι εσείς τα δικά σας, είπε η δασκάλα.

Τα παιδιά άλλο που δεν ήθελαν.

1. Υπογραμμίζω στις επιγραφές τις λέξεις που έχουν δυο όμοια σύμφωνα και τις γράφω εδώ:

κκ:

λλ:

μμ:

νν:

ππ:

ρρ:

σσ:

2. Ζευγαρώνω τις λέξεις που συγγενεύουν:

(κολλώ, θαλασσινός, αρρωσταίνω, παππούλης, γραμμένο, πιννεφιάζει, κοκκινίζω)

κόκκινος, κοκκινίζω

κόλλα

γράμμα

σύννεφα

παππούς

άρρωστος

θάλασσα

3. Γράφω και μαθαίνω:

Ζωγραφίσαμε γαλάζιες θάλασσες, γκρίζα σύννεφα, πράσινα φύλλα και κόκκινα κεραμίδια.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Σκέφτομαι και γράφω:

Περιγράψω τη ζωγραφιά της σελίδας 42.

5. Λέξεις για την καρτέλα:

κολλώ, κόλλα, κοκκινίζω, αρρωσταίνω

ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Αυτός ο τοίχος έχει ένα παράθυρο, και στον άλλο τοίχο κρέμεται ένα κάδρο με μια ζωγραφιά μέσα.

Το παράθυρο είναι κι αυτό ένα κάδρο με μια ζωγραφιά μέσα. Μα η ζωγραφιά που έχει για κάδρο το παράθυρο είναι πιο μεγάλη, γιατί εκεί βλέπεις την αυλή και πίσω απ' τη μάντρα το δρόμο και πίσω απ' το δρόμο την εξοχή με το πράσινο χορτάρι κι από πάνω τον καταγάλαζο ουρανό. Στο δρόμο περνάνε διαβάτες και στον ουρανό σύννεφα.

Στη ζωγραφιά που κρέμεται στον τοίχο είναι κι εκεί ουρανός και σύννεφα. Μα είναι πάντοτε το ίδιο σύννεφο και μένει πάντοτε στην ίδια θέση.

Το πιο όμορφο κάδρο, με μια ζωγραφιά μέσα, είναι το παράθυρό μας. Μεσ' απ' αυτό τα βλέπεις όλα να κινούνται: τις κόττες και την κλωσομάνα με τα κλωσόπουλά της και το σκυλί και τους μικρούς συντρόφους μου, που έρχονται να με φωνάξουν, για να παίξουμε στην αυλή.

Αυτό που μου αρέσει πίοτερο απ' όλα είναι να κοιτάζω απ' το παράθυρό μας.

1. Τονίζω και διαβάζω σωστά τις λέξεις:
το παραθυρο μας, τα κλωσοπουλα της

2. Συμπληρώνω όπως στα παραδείγματα και διαβάζω:

το όνομα

το όνομά μου

το τετράδιο

το δάχτυλο

το παράθυρο

το παράθυρό μας

το τηλέφωνο

το αυτοκίνητο

ο ξάδερφος

ο ξάδερφός σου

ο δάσκαλος

ο χάρακας

η διευθύντρια

η διευθύντριά σας

η οικογένεια

η τηλεόραση

διάβασε

διάβασέ μου

μίλησε

άκουσε

άκουσέ με

ξύπνησε

φώναξε

φώναξέ τον

ρώτησε

3. *Γράφω και μαθαίνω:*

Η πιο όμορφη ζωγραφιά είναι το παράθυρό μας.

.....

.....

.....

.....

4. *Σκέφτομαι και γράφω:*

Τι βλέπω από το δικό μου παράθυρο.

5. *Λέξεις για την καρτέλα:*

ζωγραφιά, χορτάρι, μένω, όμορφος

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Τρελαίνομαι να μιλάω. Να μιλάω ασταμάτητα. Μα η μαμά φωνάζει: «Σώπαινε πια. Μου 'σπασες το κεφάλι!»

Μια και δε μ' αφήνουν να μιλάω, βάζω κι εγώ να μιλάει το ραδιόφωνο. Μα αυτό δε μιλάει, ουρλιάζει. Κι η μαμά φωνάζει πάλι: «Σταμάτα το ραδιόφωνο. Μου 'σπασες το κεφάλι!» Στρίβω το κουμπί κι αυτό σωπαίνει.

Η μαμά λέει πως έχει πονοκέφαλο απ' την πολλή μου φλυαρία κι απ' τα ουρλιαχτά του ραδιοφώνου. Πρέπει λοιπόν να κάνουμε λιγότερο θόρυβο εγώ και το ραδιόφωνο.

Τι δύσκολο που 'ναι να μην κάνεις θόρυβο, να μιλάς πολύ λίγο και να κάθεσαι φρόνιμος! Βέβαια για το ραδιόφωνο είναι εύκολο. Μόλις στρίψεις το κουμπί, δεν ουρλιάζει πια, μιλάει χαμηλόφωνα. Ρώτα όμως κι εμένα. Το στόμα μου εμένα δεν έχει κουμπί! Κι η μαμά μου 'πε σήμερα: «Στρίψε επιτέλους το κουμπί στο στόμα σου!»

Τι δύσκολο που 'ναι να κάνεις όσα σε προστάζουν οι μεγάλοι!

1. Διαβάζω σωστά τις λέξεις:

μου 'σπασες, που 'ναι, μου 'πε, μ' αφήνουν, κι η μαμά, κι αυτό, απ' την, απ' τα

2. Ζευγαρώνω αυτά που πάνε μαζί:

(μου έσπασες, που είναι, θα ήθελα, σου έδωσα, μου είπε, του έφερε, να έχω)

μου 'σπασες

μου έσπασες

που 'ναι

μου 'πε

σου 'δωσα

του 'φερε

θα 'θελα

να 'χω

3. Συμπληρώνω σύμφωνα με τα παραδείγματα:

με αφήνουν

μ' αφήνουν

μου αρέσει

σε ευχαριστώ

το άκουσα

θα αρχίσω

το όνομα

το άλογο

τ' όνομα

το άλλο

τα αγόρια

τα αδέρφια

και η μαμά

και αυτό

και εγώ

και εμένα

και εσύ

από τα παιδιά

από το σπίτι

από την τάξη

από τις γειτονιές

από τους δρόμους

κι η μαμά

απ' τα παιδιά

4. *Γράφω και μαθαίνω:*

Είναι δύσκολο να κάνουμε λιγότερο θόρυβο.

5. *Λέξεις για την καρτέλα:*

κουμπί, εύκολος, δύσκολος, λίγος-λιγότερος

ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

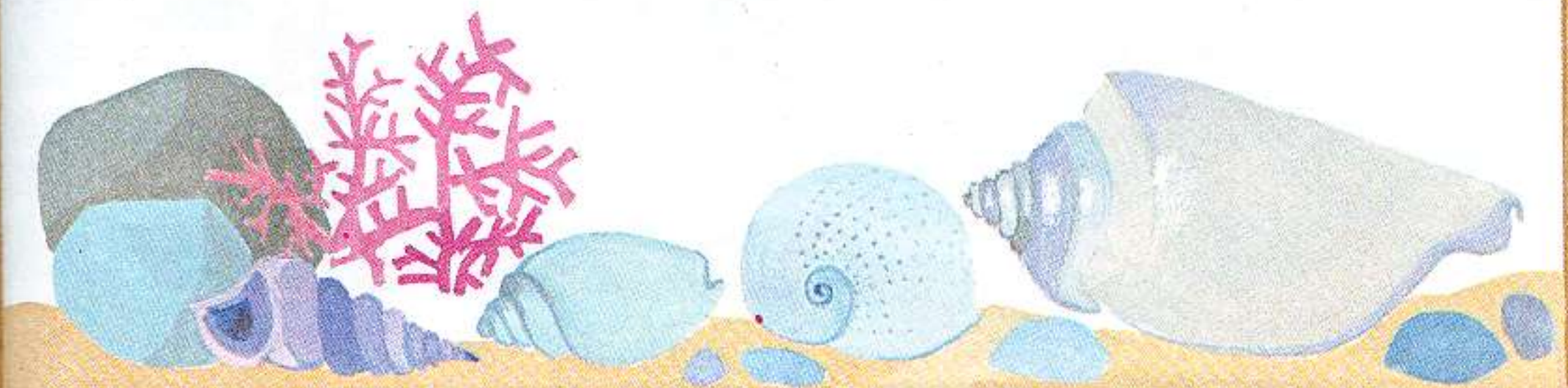
Η Κατερίνα και ο Νικόλας πέρασαν τις διακοπές τους, Ιούλιο και Αύγουστο, σ' ένα νησάκι με πολλές βαρκούλες και ψαροκάικα. Τώρα μένουν στο διαμέρισμά τους, που δε μοιάζει καθόλου με κατάστρωμα караβιού.

Το μόνο που θυμίζει θάλασσα εκεί μέσα είναι ένα κάδρο στο σαλόνι. Είναι και τα βότσαλα και τα κοχύλια που είχαν μαζέψει τα παιδιά, πεταμένα τώρα σε μια γωνιά.

Για το Νικόλα και την Κατερίνα μεγάλος πειρασμός για ταξίδι ήταν μια μέρα η μπανιέρα. Τη γέμισαν λοιπόν ως τη μέση νερό. Αιγαίο πέλαγος! Σκόρπισαν τα βότσαλα και τα κοχύλια. Άναψαν κι ένα κερί και το κόλλησαν για φάρο στον Κάβο Ντόρο. Ύστερα έφτιαξαν πολλά караβάκια από χαρτί και τα έριξαν στη θάλασσα. Άλλο για τον Πειραιά, άλλο για τη Θεσσαλονίκη, άλλο... Τα παιδιά έκαναν τον Αίολο και φούσκωναν τα πανιά.

Μα το χαρτί μούσκεψε γρήγορα και σε λίγο το Αιγαίο γέμισε ναυάγια. Άνοιξε και η μητέρα την μπανιέρα και μια μεγάλη ρουφήχτρα τράβηξε τα υπόλοιπα στον πάτο.

Ο καπετάνιος και η καπετάνισσα γλίτωσαν και είναι πάλι έτοιμοι για καινούριο ταξίδι.

1. Υπογραμμίζω στο κείμενο τα κύρια ονόματα (που γράφονται με κεφαλαίο) και τα γράφω εδώ:

.....
.....
.....

2. Βάζω τα κύρια ονόματα του κειμένου στη σωστή τους θέση:

Όνόματα παιδιών:

Όνόματα μηνών:

Όνομα θεού:

Όνομα πόλης:

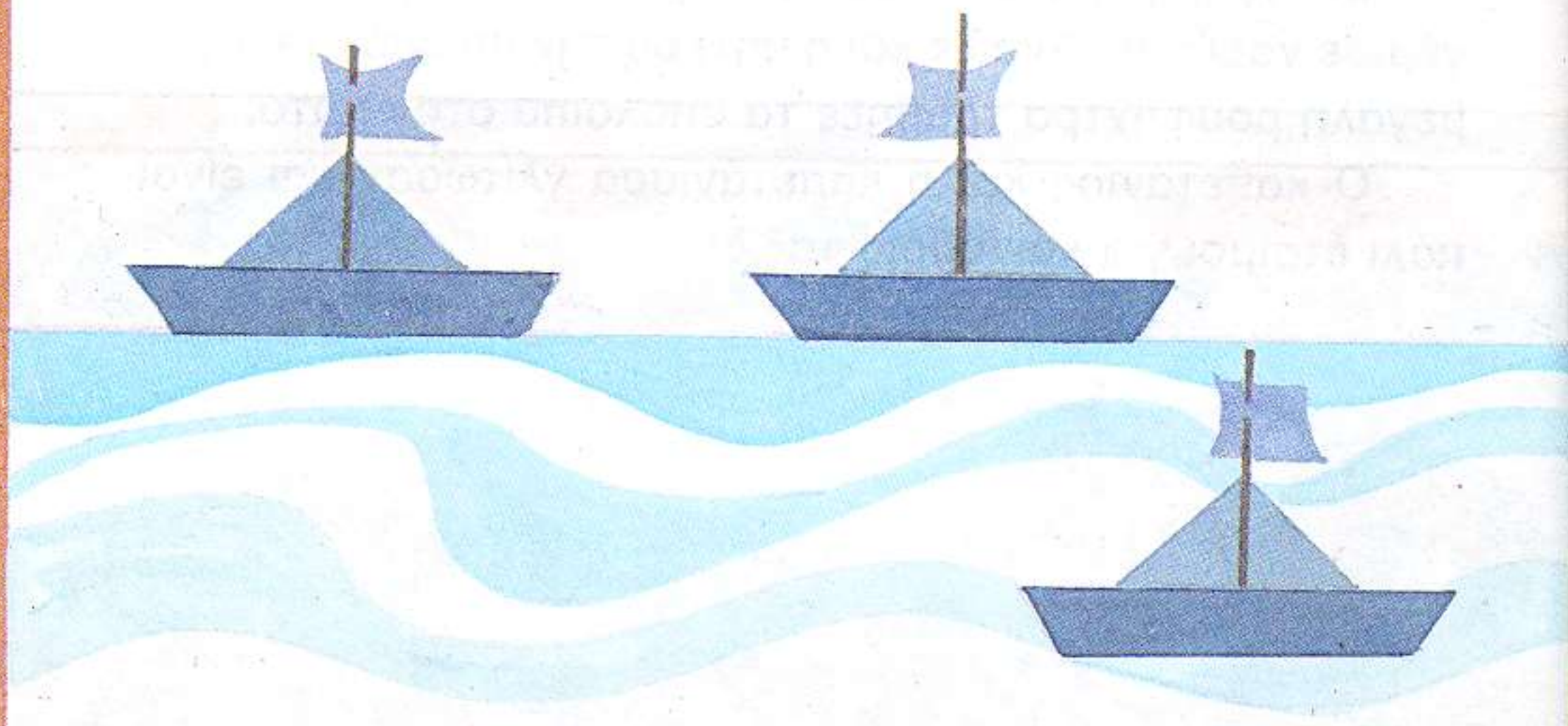
Όνομα θάλασσας:

Όνομα ακρωτηρίου:

3. Βάζω σε αλφαβητική σειρά τα παρακάτω κύρια ονόματα:

Νικόλας, Κατερίνα, Ιούλιος, Πειραιάς, Αιγαίο

.....
.....

4. Γράφω και μαθαίνω:

Η Κατερίνα και ο Νικόλας έκαναν διακοπές στο νησί τον Ιούλιο και τον Αύγουστο.

5. Σκέφτομαι και γράφω:

(Διαλέγω την επικεφαλίδα ή βάζω μια δική μου.)

Κάνω τον καπετάνιο σε καράβι.
Κάνω το μηχανοδηγό σε τρένο.
Κάνω τον πιλότο σε ελικόπτερο.

6. Λέξεις για την καρτέλα:

Ιούλιος, Αύγουστος, νησί, καθόλου

ΝΤΟΥΚΟΥ ΝΤΟΥΚΟΥ ΜΗΧΑΝΑΚΙ

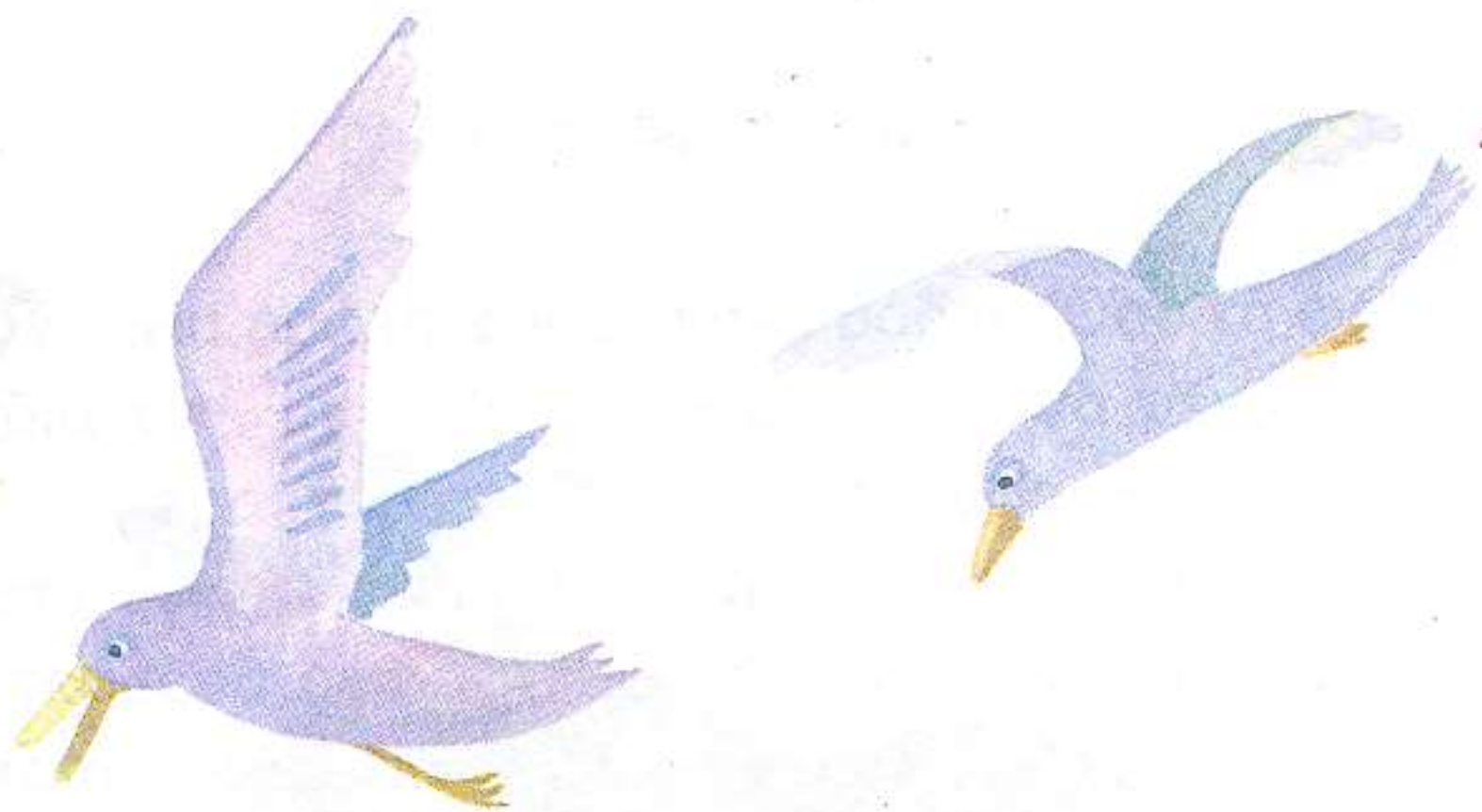
Σκίζει η πλώρη τα νερά
κι αντηχάνε τα βουνά
Ντούκου ντούκου μηχανάκι,
ντούκου το παλιό μεράκι

Τρίτη Πέμπτη και Σαββάτο
μες στις θάλασσας τον πάτο
Ποιος θα ρίξει, ποιος θα πάρει
τ' ασημένιο το φεγγάρι

Και Δευτέρα και Τετάρτη
ποιος θ' ανέβει στο κατάρτι
Κι άχου την Παρασκευή
ποιος θα κάτσει στο κουπί

Χάιντε χάιντε, βρε παιδιά,
πάμε στην Αγια-Μαρίνα
Πάμε στην Αγια-Μαρίνα
με την όμορφη μπενζίνα

Οδυσσέας Ελύτης

1. Βάζω αριθμό στις στροφές: 1, 2, 3, 4.
2. Σημειώνω με αριθμό σε ποια στροφή λέει ότι:
 - είναι φεγγαροβραδιά. (2)
 - κάποιοι χρειάζονται για το κατάρτι και το κουπί. ()
 - ακούγεται ο κρότος της μηχανής. ()
 - τα ναυτάκια τραβάνε για την Αγια-Μαρίνα. ()
3. Από το ποίημα λείπουν οι τελείες και τα ερωτηματικά. Το διαβάζω κομμάτι κομμάτι προσεχτικά και βάζω ό,τι χρειάζεται.
4. Αντιγράφω από το ποίημα τις μέρες της εβδομάδας στην κανονική τους σειρά:
Δευτέρα,

.....

.....

.....

.....

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΡΟΔΙΑ

Η ροδιά για πρώτη φορά έκανε ρόδια. Όσο τα έβλεπε στα κλαδιά της, όμορφα και στρογγυλά να μεγαλώνουν μέρα με τη μέρα, τόσο καμάρωνε στο φως.

Μέσα στην αυλή έπαιζαν χαρούμενα πέντε παιδάκια.

– Έχω τέσσερα ρόδια και είναι πέντε τα παιδιά σαν να σκέφτηκε η ροδιά. Τι να κάνω τώρα;

– Μάνα, ζήτησε απ' τον Αύγουστο ακόμα ένα, είπαν τα κλαδιά.

– Καλέ μου Αύγουστε, δε μου δίνεις ακόμα ένα ρόδι;

– Δε γίνεται, αν δε μου το δώσει ο Ιούλιος, που είναι από μένα πιο μπροστά.

– Ιούλιε μήνα, δε μου δίνεις ακόμα ένα ρόδι;

– Δε γίνεται, αν δε μου το δώσει ο Ιούνιος, είπε εκείνος και τίναξε τα χρυσά του τα μαλλιά.

– Καλέ μου Ιούνιε... παρακάλεσε η ροδιά.

Ο Ιούνιος στεκόταν στα χωράφια και θέριζε στάχια.

– Γύρεψέ το απ' το Μάη, φώναξε κι έσκυψε πάλι στη δουλειά.

Γύρεψε, γύρεψε το Μάη η ροδιά, μα πουθενά δεν τον βρήκε.

– Τι να κάνω τώρα, τι να κάνω;

– Μέσα στα τέσσερα βρίσκονται τα πέντε, της είπαν τ' άστρα από ψηλά. Αυτό το ξέρει η μάνα των παιδιών η γνωστικιά...

Κι ήρθε ο Σεπτέμβρης, κι η μητέρα των παιδιών έκοψε τα τέσσερα ρόδια, τα καθάρισε, τα έβαλε σ' ένα μεγάλο πιάτο, κι ύστερα μ' ένα κουτάλι τα μοίρασε σε πέντε πιατάκια και τα 'δωσε στα παιδιά.

Χρυσούλα Χατζηγιαννιού

1. Υπογραμμίζω στην τελευταία παράγραφο του κειμένου τις λέξεις που έχουν **ια**, τις διαβάζω και τις γράφω εδώ (την ίδια λέξη δεν τη γράφω δεύτερη φορά):

.....

.....

.....

2. Συμπληρώνω με **ια** τις παρακάτω λέξεις, βάζω τόνο όπου πρέπει και τις διαβάζω δυνατά:

βορ.....ς, δ.....βαζω, Κυρ.....κη, π....., φτ.....νω, φωτ....., χωρ....., αστερ....., μ....., ψαρ....., κουπ....., καταρτ.....

3. Υπογραμμίζω στο κείμενο τα ονόματα των μηνών και της συγγραφέα και τα γράφω εδώ:

.....
.....

4. Γράφω και μαθαίνω:

Ο Ιούνιος έσκυψε πάλι στη δουλειά.

.....
.....

5. Λέξεις για την καρτέλα:

Μάης, Ιούνιος, Σεπτέμβρης, δουλειά

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ

Του Γενάρη το φεγγάρι
λάμπει σαν μαργαριτάρι.

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει,
καλοκαίρι θα μυρίσει.

Μάρτης είναι, χάρδια κάνει,
πότε κλαίει, πότε γελάει.

Απρίλη, Απρίλη δροσερέ,
και Μάη με τα λουλούδια.

Αύγουστε, καλέ μου μήνα,
να 'σουν δυο φορές το χρόνο.

1. Οι μήνες του χρόνου:

Γενάρης, Φλεβάρης, Μάρτης, Απρίλης, Μάης, Ιούνιος, Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβρης, Οκτώβρης, Νοέμβρης, Δεκέμβρης

Γράφω τους μήνες τρεις τρεις στις τέσσερις εποχές του χρόνου:

χειμώνας

Δεκέμβρης,

άνοιξη

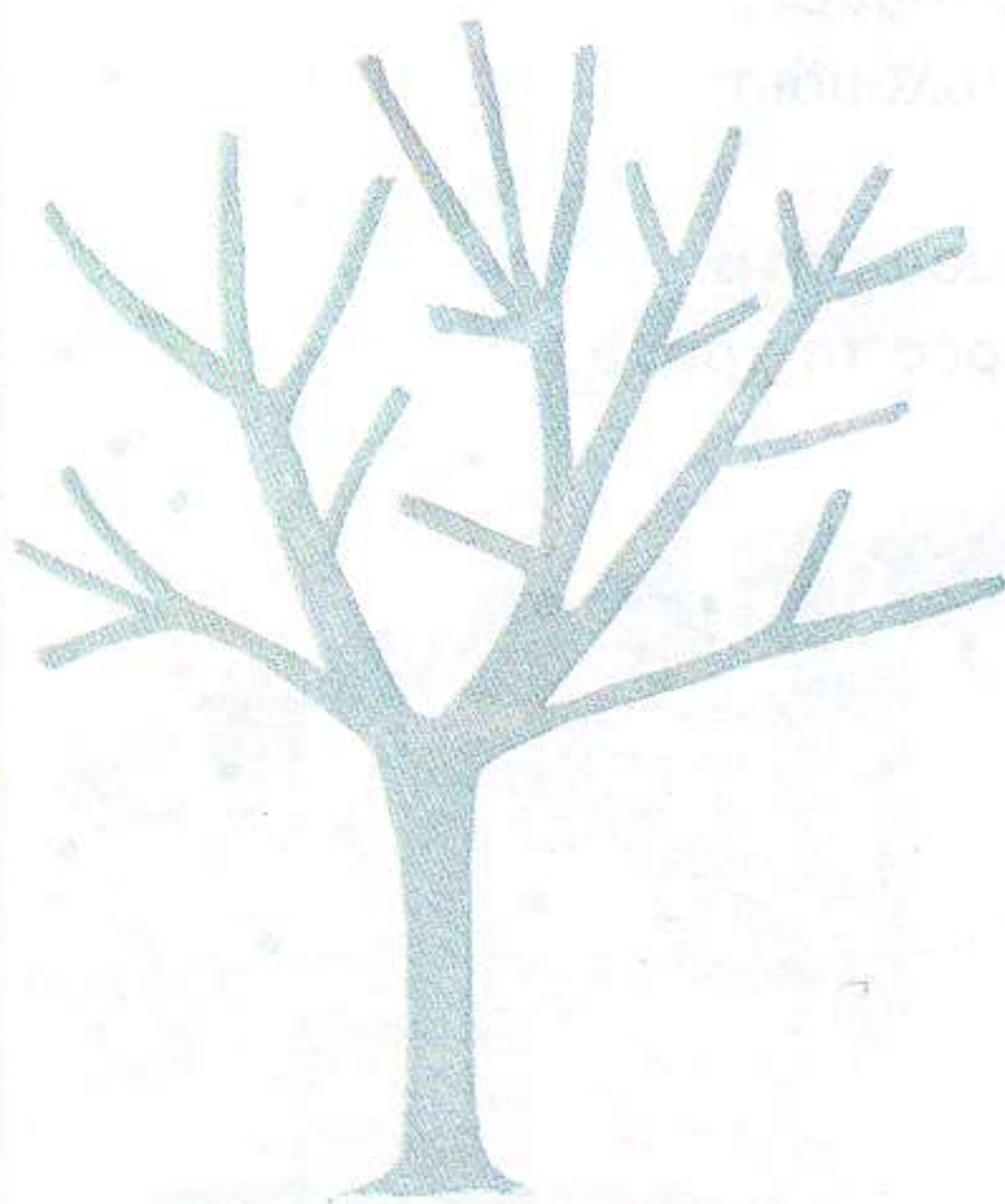
.....

καλοκαίρι

.....

φθινόπωρο

.....

2. Γράφω και μαθαίνω τους μήνες του χρόνου με τη σειρά:

Γενάρης,

.....

.....

.....

3. Σκέφτομαι και γράφω:

Ποια εποχή μου αρέσει και γιατί;

Ποια εποχή δε μου αρέσει και γιατί;

4. Λέξεις για την καρτέλα:

Γενάρης, Φλεβάρης, Μάρτης, Απρίλης, Οκτώβρης, Νοέμ-
βρης, Δεκέμβρης

ΜΟΝΟΣ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ

«Περίμενε εδώ και θα γυρίσω αμέσως», είπε η μητέρα και βγήκε από το σπίτι.

Ο Γιωργάκης είναι πέντε χρονών και πρώτη φορά μένει μόνος του στο δωμάτιο!

Τι μεγάλο που είναι το δωμάτιο! Ο Γιωργάκης κοιτάζει γύρω του. Πάνω στο τραπέζι είναι ένα ανθοδοχείο με λίγα γαρίφαλα. Μια μύγα φέρνει βόλτες στον αέρα. Από το παράθυρο φαίνεται ο ουρανός συννεφιασμένος. Φυσά δυνατά και ένα σύννεφο σαν να έρχεται καταπάνω στο τζάμι.

Ο Γιωργάκης κλείνει τα μάτια. Αλλά τώρα μαζί με το σύννεφο χάνεται και το φωτισμένο παράθυρο και το βάζο με τα λουλούδια. Όλα είναι μαύρα.

«Θέλω να γυρίσει η μαμά μου», λέει μέσα του ο Γιωργάκης. Ύστερα από λίγο φωνάζει δυνατά: «Μαμάαα!» Δεν του απαντάει κανένας.

Σε λίγο ακούει το πόμολο της πόρτας να γυρίζει. Είναι η μαμά του που μπαίνει γελαστή. Τι όμορφη που είναι! Φοράει μια φούστα με πολύχρωμα λουλούδια. Είναι η πιο όμορφη φούστα του κόσμου.

Ο Γιωργάκης τρέχει και αγκαλιάζει τη μαμά του. Όλα γύρω του του φαίνονται τώρα γελαστά. Ακόμα και το σύννεφο από το τζάμι.

1. Παρατηρούμε τις κομμένες λέξεις του κειμένου στην άκρη της σελίδας και συζητούμε στην τάξη γιατί τις κόβουμε και πώς:

2. Χωρίζω σε συλλαβές τις λέξεις:

- εδώ, λέω, πάνω, δυνατά, παράθυρο

- τζάμι, σπίτι, τραπέζι

- μόνος, αμέσως, κανένας

- είπε, είναι, φαίνεται, κοιτάξει, λουλούδι

3. Γράφω και μαθαίνω:

Ο Γιωργάκης τρέχει και αγκαλιάζει τη μαμά.

4. Σκέφτομαι και γράφω:

Μόνος μου στο δωμάτιο

Μόνη μου στο δωμάτιο

5. Λέξεις για την καρτέλα:

μόνος, δυνατά, απαντώ, αγκαλιάζω

ΕΝΑ ΣΥΝΝΕΦΟ ΓΕΜΑΤΟ ΒΡΟΧΗ

Ο Λάμπης και η Φωτεινή βγήκαν έξω από το σπίτι τους, που ήταν στην άκρη του χωριού. Ο ουρανός ήταν συννεφιασμένος.

- Πάμε λίγο πιο μακριά, Φωτεινή;
- Πάμε, Λάμπη, πάμε.

Από κοντά και το σταχτί σκυλί τους, η Σπίθα. Ανηφόρισαν λίγο και βρέθηκαν έξω από το χωριό. Από εκεί φαινόταν το σπίτι τους με τη μεγάλη μουριά δίπλα του. Εκείνη την ώρα περνούσε από πάνω του ένα μεγάλο σύννεφο. Ένας αστείος κλόουν από μπαμπάκι που έκανε τούμπες στον ουρανό. Τώρα τέντωνε το χέρι του κατά τη μεριά των παιδιών.

- Εμάς δείχνει, Φωτεινή!
- Όχι, τη Σπίθα δείχνει.

Το σκυλί, που άκουσε τ' όνομά του, πλησίασε κουνώντας την ουρά του.

Στο μεταξύ το σύννεφο άπλωσε δυο μαύρες φτερούγες και το φως της μέρας λιγόστεψε. Έπεσαν λίγες ψιχάλες. Ένα πουλί πέταξε λοξά από μπροστά τους και χώθηκε σ' ένα θάμνο.

- Θα βρέξει, Φωτεινή. Πάμε να φύγουμε γρήγορα!
- Πάμε, Λάμπη.

Και τα παιδιά πήραν τον κατήφορο, τρέχοντας.

Από κοντά και η Σπίθα.

1. Παρατηρούμε τις κομμένες λέξεις του κειμένου στην άκρη της σελίδας και συζητούμε στην τάξη γιατί τις κόβουμε και πώς:

2. Χωρίζω σε συλλαβές τις λέξεις:

- έξω, γρήγορα, παιδί, κουνώ, Φωτεινή

.....
.....

- εμάς, ψιχάλες, ουρανός

.....
.....

- μαύρο, Δευτέρα, απόγευμα

.....
.....

- ήταν, πήραν, έπεσαν

.....
.....

- χωριό, μουριά, Κυριακή

.....
.....

- σύννεφο, φύλλα, κόκκινο

.....
.....

3. Γράφω και μαθαίνω:

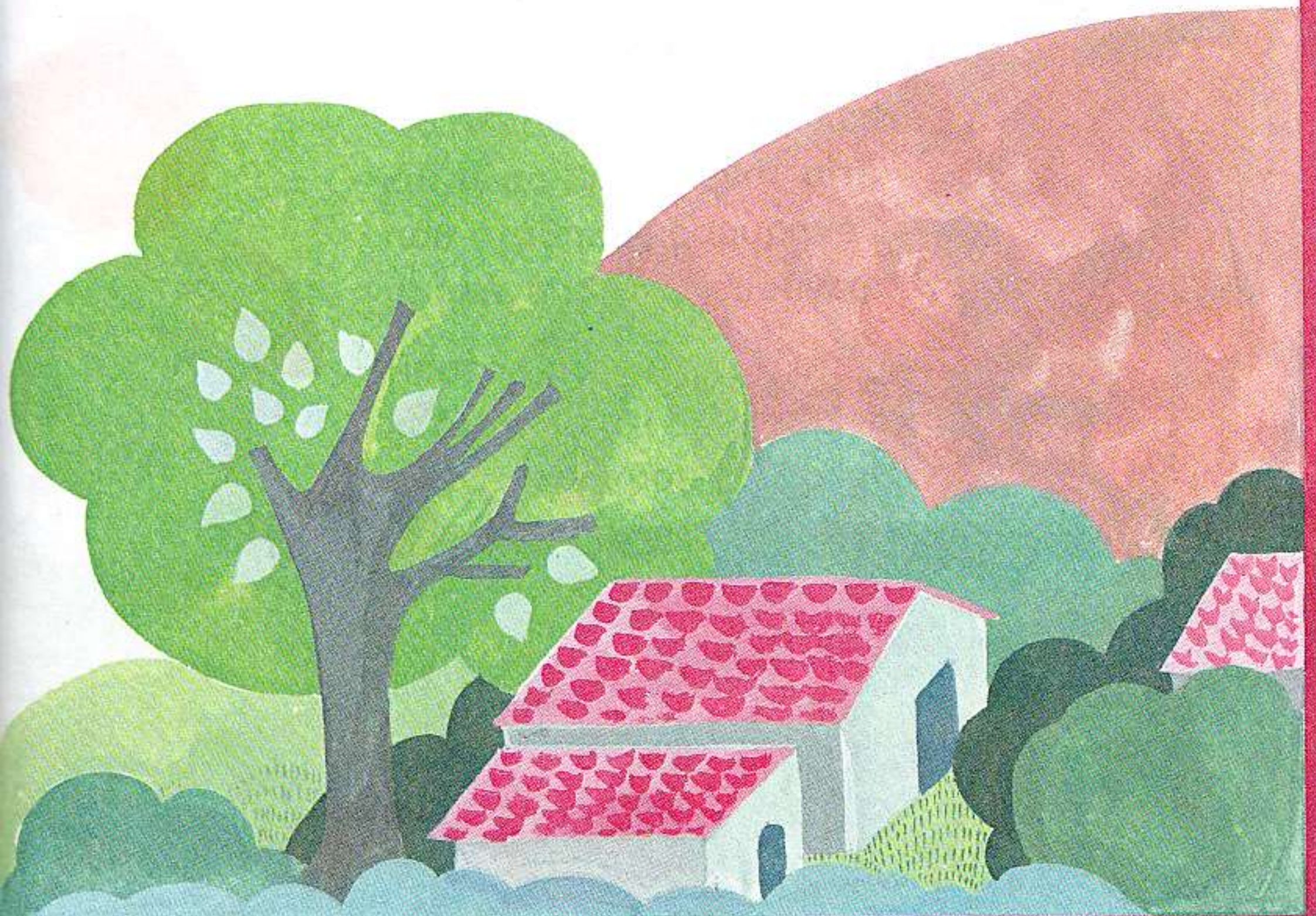
Το σπίτι τους ήταν στην άκρη του χωριού.

4. Σκέφτομαι και γράφω:

Ο καιρός σήμερα

5. Λέξεις για την καρτέλα:

άκρη, δείχνω, κουνώ, γρήγορα

ΣΥΝΝΕΦΑΚΙΑ

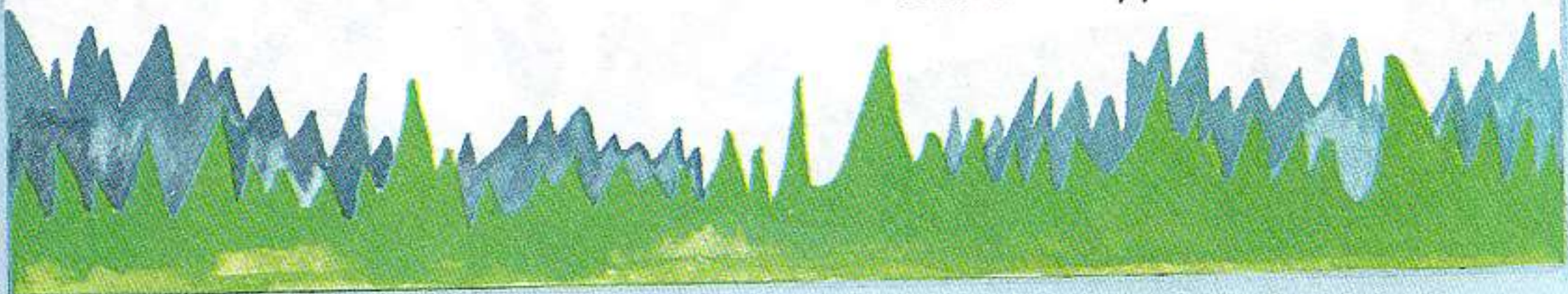
Συννεφάκια μου τρεχάτα
πάνω στ' ουρανού τη στρατά,
πόσες μορφές αλλάζετε
κι όλο με κάτι μοιάζετε...

Να ένα καράβι! Μια αλεπού!
Να το κεφάλι του παππού!
Να έν' αμαξάκι που κυλά
σε μπαμπακένιες ρούγες!

Μα αλλάζουν όλα στο λεπτό
και τώρα βλέπω έναν αϊτό
που στάθηκε μεσούρανα
μ' ολάνοιχτες φτερούγες.

Πόσες μορφές αλλάζετε
κι όλο με κάτι μοιάζετε,
συννεφάκια μου τρεχάτα
πάνω στ' ουρανού τη στρατά...

Ντίνα Χατζηνικολάου

1. Γράφω πώς το λέει στο ποίημα.

Παράδειγμα:

- Τα σύννεφα φεύγουν γρήγορα στο δρόμο τ' ουρανού.

Συννεφάκια μου τρεχάτα
πάνω στ' ουρανού τη στράτα.

- Ένα αμαξάκι κυλάει σε δρόμους από μπαμπάκι.

- Στάθηκε στη μέση τ' ουρανού μ' εντελώς ανοιγμένες τις φτερούγες.

2. Χωρίζω σε συλλαβές τις λέξεις:

- μοιάζετε, άδειος, κάποιος

- συννεφάκια, παππούς, αλλάζετε, τέσσερα

3. Γράφω και μαθαίνω:

Πόσες μορφές αλλάζετε
κι όλο με κάτι μοιάζετε...

4. Λέξεις για την καρτέλα:

αλλάζω, μοιάζω, στέκομαι, στάθηκε, κάτι

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «ΜΑΝΤΡΑ»

Στην άκρη της συνοικίας, μέσα σε λίγα γέρικα δέντρα, ήταν ένα παλαικό σπίτι. Γύρω γύρω είχε ένα μαντρότοιχο ψηλό και μια βαριά σιδερένια αυλόπορτα, πάντα κλειστή.

Τα παιδιά είχαν αναρωτηθεί πολλές φορές:

- Τι να συμβαίνει μ' αυτό το σπίτι; Ποιανού να είναι; Πώς να είναι μέσα;
- Μπορεί να πέθανε ο νοικοκύρης του και να μην είχε παιδιά, έλεγε το ένα.
- Εγώ λέω πως θα είναι κάποιου ξενιτεμένου που δεν ξαναγύρισε, έλεγε το άλλο.
- Εγώ άκουσα πως ήταν παλιό αρχοντικό και κάνει για μουσείο, είπε η Κατερίνα.

Η περιέργεια δεν τ' άφηνε να ησυχάσουν. Και μια μέρα έβαλαν μπροστά την επιχείρηση «μάντρα». Κουβάλησαν τσιμεντόλιθους και καφάσια και τα έστησαν στον τοίχο. Πάνω ανέβηκε ο Μάρκος, ο ψηλότερος της παρέας. Και στους ώμους του σήκωσε το Θανασάκη, τον πιο ελαφρύ.

- Α!.. φώναξε εκείνος, μόλις το κεφάλι του ξεπέρασε τον τοίχο.
- Τι είναι; Τι βλέπεις;

Πριν ο Θανασάκης προλάβει να πει λέξη, τα καφάσια υποχώρησαν, και τα δυό παιδιά έπεσαν πάνω στα άλλα. Ευτυχώς δεν έπαθαν σπουδαία πράγματα.

Μόλις ήρθαν στα συγκαλά τους, ο Θανασάκης έκατσε και τους είπε ό,τι πρόφτασε να δει.

Εσείς τι λέτε να είδε;

1. Συμπληρώνω κι εγώ ανάλογα με το παρακάτω παράδειγμα:
Το κουδούνι χτύπησε και ο Νίκος δεν έχει έρθει ακόμα.
Τι να συμβαίνει άραγε;
Μήπως άργησε να ξυπνήσει;
Μήπως του έτυχε τίποτα στο δρόμο;
Μήπως αρρώστησε;
Ο Ντίνος φαίνεται στενοχωρημένος σήμερα.

2. Συμπληρώνω κι εγώ ανάλογα με το παρακάτω παράδειγμα:
Ξέρετε ποιον συνάντησα την Κυριακή στην εξοχή;
Το συμμαθητή μου το Γιάννη; Όχι.
Το γερο-Θύμιο με τα προβατάκια του; Ούτε.
Ε, λοιπόν, συνάντησα ένα σκιάχτρο για τα πουλιά.
Τι λέτε πως είδα στον ύπνο μου χτες βράδυ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Γράφω και μαθαίνω:
Κλειστή η βαριά πόρτα. Τι να συμβαίνει άραγε;

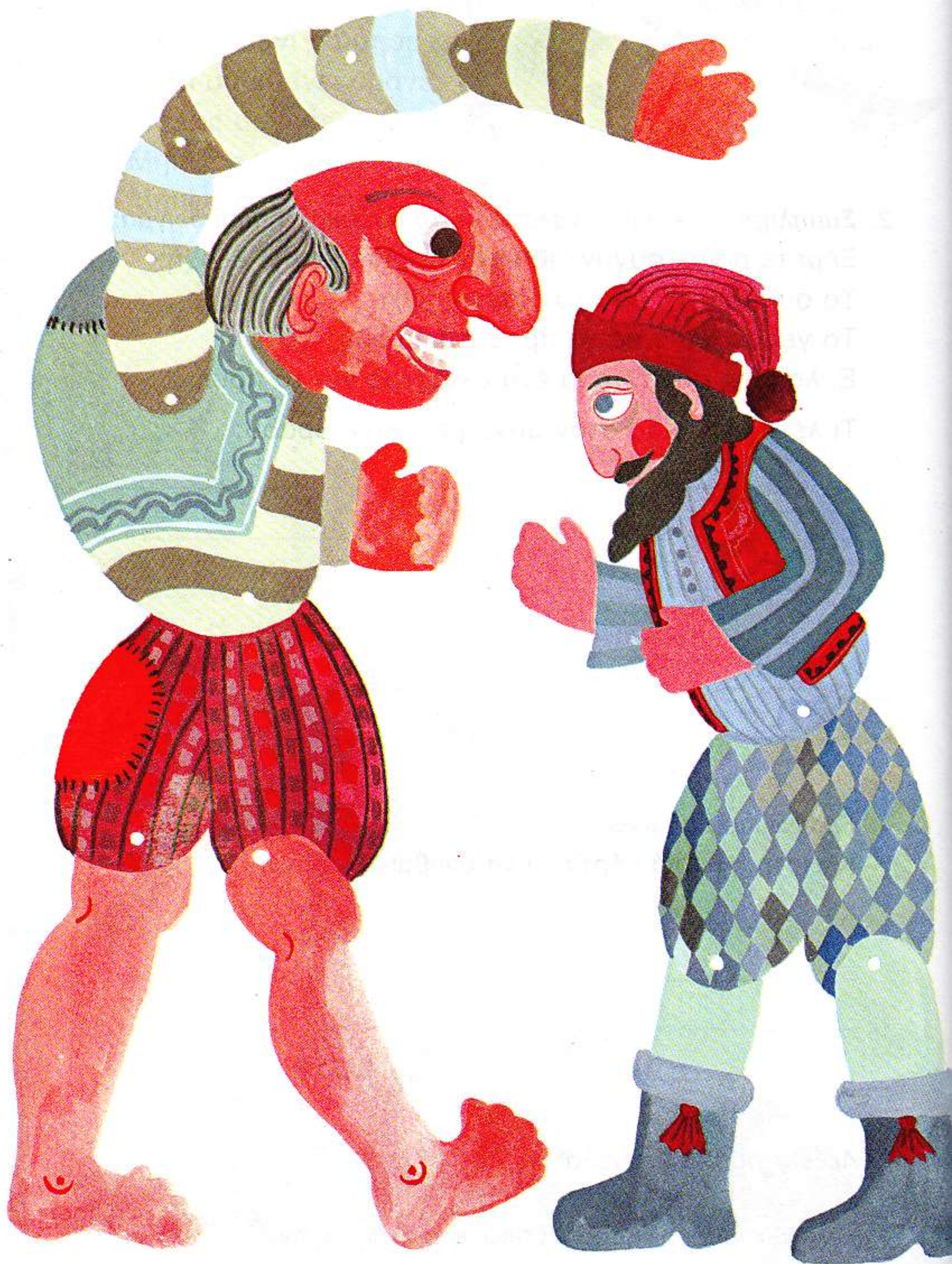
.....

.....

.....

4. Λέξεις για την καρτέλα:

συνοικία, βαρύς - βαριά - βαρύ, κλειστός, αφήνω

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ Ο ΠΟΛΥΞΕΡΟΣ

ΚΑΡ. Τι με ξυπνάς πάλι, μωρέ γρουσουζή Χατζατζάρη, κι ονειρευόμουν ένα μεγάλο ξεροκόμματο;

ΧΑΤΖ. Καραγκιόζο, ο πασάς χρειάζεται έναν πολύξερο για όλες τις δουλειές. Ξέρεις κανέναν;

ΚΑΡ. Ναι, ξέρω. Τον Καραγκιόζη Καραγκιοζόπουλο.

ΧΑΤΖ. Μα αυτός, μάτια μου, είσαι εσύ.

ΚΑΡ. Μπα, εγώ είμαι; Και δεν το ήξερα! Ε, τότε είμαι εγώ αυτός που κάνει για όλα.

ΧΑΤΖ. Για στάσου, Καραγκιόζο. Τι ξέρεις εσύ;

ΚΑΡ. Όλα τα ξέρω. Ξέρω και το ξερό, ξέρω και το χλωρό.

ΧΑΤΖ. Ξέρεις από σερβίρισμα;

ΚΑΡ. Αμέ; Πάρε μια καρπαζιά.

ΧΑΤΖ. Γιατί βαράς, Καραγκιόζο;

ΚΑΡ. Γιατί το ξερό σου θέλει τρατάρισμα. Ρώτα με κι άλλα.

ΧΑΤΖ. Ξέρεις;...

ΚΑΡ. Όχι, αυτό δεν το ξέρω.

ΧΑΤΖ. Το ποιο;

ΚΑΡ. Αυτό που δεν το ξέρω, γιατί δεν μου το είπες ακόμα, ξεροκέφαλε.

ΧΑΤΖ. Δεν ξέρεις από πιάτα;

ΚΑΡ. Πώς δεν ξέρω. Ξέρω και τα αδειάζω.

ΧΑΤΖ. Να το λοιπόν. Και τι άλλο ξέρεις;

ΚΑΡ. Ξέρω να τα ξαναγεμίζω και να τα ξαναδειάζω. Και για να μην τα πολυλογούμε, ξέρω να κάνω τον ανήξερο άμα ξέρω, και τον πολύξερο άμα δεν ξέρω. Κι άντε να πάμε στον πασά.

ΧΑΤΖ. Τρομάρα σου! Πάμε, κι αν μας ξεράνει στο ξύλο, εσύ θα τα φταις.

1. – Ξέρεις να γράφεις;
– Πες μου, ξέρεις να γράφεις;
– Ξέρεις να γράφεις, δεν ξέρεις;
– Ξέρεις να γράφεις, έτσι δεν είναι;

Γράφω κι εγώ τέτοιες ερωτήσεις με το «διαβάζεις» αντί για το «γράφεις»:

.....

.....

.....

.....

.....

2. Γράφω κι εγώ απαντήσεις σύμφωνα με το παρακάτω παράδειγμα:

- Ξέρεις να ζωγραφίζεις;
- Ναι.
Ξέρω.
Ναι, ξέρω.
Ναι, ξέρω να ζωγραφίζω.
Πώς δεν ξέρω.
Και βέβαια ξέρω.
- Ξέρεις να τραγουδάς;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Γράφω κι εγώ απαντήσεις σύμφωνα με το παρακάτω παράδειγμα:

- Ξέρεις ακροβατικά;
- Ακροβατικά; Όχι.
Όχι, ακροβατικά!
Όχι, δεν ξέρω.
Όχι, δεν ξέρω ακροβατικά.
- Ξέρεις κινέζικα;

4. Γράφω και μαθαίνω:

Ξέρω και το ξερό, ξέρω και το χλωρό. Ξέρω ακόμα και να αδειάζω τα πιάτα.

5. Λέξεις για την καρτέλα:

ξερός, χλωρός, ακόμα, άδειος, αδειάζω

Ο ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΤΟΥ ΕΞΗΓΟΥΝ

Ο Δημητράκης είναι μικρός ακόμα. Καταλαβαίνει ότι όλοι τον αγαπούν και νομίζει ότι όλα μπορεί να τα ζητάει από τους άλλους.

«Δέσε μου τα κορδόνια!»

«Φέρε μου νερό!»

«Διάβασέ μου ένα παραμύθι!»

Ο ίδιος όμως μερικές φορές λέει «όχι» στους άλλους.

Μια μέρα διαφώνησε με τον πατέρα του για κάτι πολύ απλό: ένα χαρτάκι πεταμένο χάμω.

– Δημητράκη, μάζεψε το χαρτί και ρίξ' το στα σκουπίδια.

– Όχι, μάζεψέ το εσύ.

– Μα, Δημητράκη, εσύ το πέταξες και θέλεις άλλος να το σηκώσει; Αν δεν μπορούσες, εντάξει.

Ο Δημητράκης το κατάλαβε. Πήρε το χαρτάκι από κάτω και το 'ριξε στα σκουπίδια.

Κουβέντιασαν ύστερα οι δυό τους και συμφώνησαν στα παρακάτω:

1. Ό,τι μπορεί να κάνει ο καθένας μόνος του, να μην το περιμένει από τους άλλους.
2. Ό,τι δεν μπορεί ο ένας, να το κάνει ο άλλος που μπορεί.
3. Ο ένας να βοηθάει και να ξεκουράζει τον άλλο.
4. Ό,τι ζητάμε από τους άλλους, να το ζητάμε με ευγενικό τρόπο.

Στο τέλος ο Δημητράκης είπε:

– Μπαμπά, μου κάνεις μια χάρη; Διάβασέ μου μια ιστορία!

– Εντάξει, Δημητράκη. Μόνο φέρε μου, σε παρακαλώ, τα γυαλιά μου!

2. Βάζω σε αλφαβητική σειρά τις λέξεις:

- δείχνω, στέκομαι, απαντώ

.....

- καταλαβαίνω, ζητώ, φέρνω, μαζεύω

.....

- νερό, συνοικία, χαρτί, ιστορία, γυαλιά

.....

.....

3. Γράφω και μαθαίνω:

Φέρε μου, σε παρακαλώ, τα γυαλιά μου!

.....

.....

.....

.....

4. Λέξεις για την καρτέλα:

καταλαβαίνω, ζητώ, φέρνω, μαζεύω

ΜΑΚΑΡΙ!

Τα παιδιά στην τάξη συχνά κάνουν το μάθημα παιχνί-
δι. Σήμερα παίζουν με προτάσεις που έχουν μέσα το «θα
ήθελα» και το «μακάρι».

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ: Θα ήθελα να πηγαίναμε αύριο εκδρομή.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Μακάρι να πηγαίναμε!

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ: Θα ήθελα να κάναμε κάθε μέρα γυμναστική.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Μακάρι να κάναμε!

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ: Θα ήθελα να είχε κάθε γειτονιά ένα οικό-
πεδο ελεύθερο.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Μακάρι να είχε!

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ: Θα ήθελα και τα βιβλία του σχολείου να ήταν
αστεία σαν τα μικιμάους.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Μακάρι να ήταν!

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ: Θα ήθελα ν' άφηναν εμάς τα παιδιά μια
βδομάδα να κυβερνήσουμε τον κόσμο.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Μακάρι να μας άφηναν!

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ: Εσείς, κυρία, τι θα θέλατε;

ΔΑΣΚΑΛΑ: Θα ήθελα, Νικόλα, να γινόμουν πάλι παιδί σαν
κι εσάς.

ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ: Ζήτω η δασκάλα μας!

1. Γράφω κι εγώ σύμφωνα με το παρακάτω παράδειγμα για τη
γυμναστική, το οικόπεδο, τα βιβλία ή για κάτι δικό μου:
Μακάρι να πηγαίναμε εκδρομή! Πόσο θα το ήθελα!

Μακάρι να

Μακάρι να

2. Δυο από τις παρακάτω λέξεις δεν είναι στη σωστή αλφαβητική τους θέση. Τις βρίσκω και τις υπογραμμίζω:

αύριο, βιβλίο, γυμναστική, σχολείο, εκδρομή, ζήτω, κόσμος, μακάρι, οικόπεδο, παιδιά, δασκάλα

3. Γράφω και μαθαίνω:

Θα ήθελα να κάναμε κάθε μέρα γυμναστική.

.....

.....

.....

.....

4. Σκέφτομαι και γράφω:

Τι θα ήθελα πολύ και γιατί

5. Λέξεις για την καρτέλα:

γυμναστική, ήταν, κάθε, εσάς

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΡΟ-ΛΑΜΠΡΟΥ

Στη στροφή του δρόμου είναι ένα σπιτάκι μέσα στις καρυδιές. Εκεί μένει ο γερο-Λάμπρος, ένας γέρος ψηλός και αδύνατος, με μόνη συντροφιά τα λουλούδια του και μια γάτα.

Στα νιάτα του ήταν δάσκαλος. Τότε ήρθαν ξένοι κατακτητές να σκλαβώσουν την πατρίδα. Ο Λάμπρος πήρε το ντουφέκι και τους πολέμησε, πρώτα στα βουνά της Αλβανίας και ύστερα στα ελληνικά βουνά.

Μετά τον πόλεμο κανένας δεν τον ξαναείδε. Άλλοι έλεγαν πως σκοτώθηκε και άλλοι ότι βρισκόταν σε ξένη χώρα. Όσοι, ύστερα από χρόνια, είδαν ένα γέρο ν' ανοίγει το σπίτι. Ήταν εκείνο το παλικάρι, ο γερο-Λάμπρος τώρα πια.

Από τότε μένει σ' αυτό το σπιτάκι, που το έχει περιποιηθεί όπως τα χελιδόνια τη μισογκρεμισμένη φωλιά τους. Έχει λίγα λόγια αλλά πολλή καλοσύνη. Οι χωριανοί τον αγαπούν και τον σέβονται.

Τα παιδιά τον βλέπουν έτσι λιγομίλητο, να κάθεται στο πεζούλι και να διαβάζει ή να κοιτάζει πέρα τα βουνά, και τους φαντάζει σαν να βγήκε μέσα από παραμύθι. Πλησιάζουν και τον χαιρετούν.

– Καλημέρα, γερο-Λάμπρο!

– Καλημέρα, παιδιά μου, τους λέει. Ελάτε να σας φιλέψω. Τους δίνει καρύδια, και τα παιδιά χαίρονται που τον βλέπουν έτσι γελαστό.

1. Βάζω αριθμούς στις παραγράφους: 1, 2, 3, 4, 5.
2. Σε ποια παράγραφο το λέει; Βάζω τον αριθμό της:
 - () Πού μένει ποιος;
 - (5) Εκείνος και τα παιδιά.
 - () Τι ήταν και τι έκαμε στα νιάτα του;
 - () Εκείνος, το σπιτάκι του και οι χωριανοί.
 - () Τι έγινε από τον πόλεμο ως το γυρισμό του;

3. Γράφω τα αντίθετα που ταιριάζουν:

(παλιός, γέρος, χαμηλός, κοντός, παχύς, δυνατός)

νέος άνθρωπος	:	άνθρωπος
νέος χρόνος	:	χρόνος
ψηλός άνθρωπος	:	άνθρωπος
ψηλός τοίχος	:	τοίχος
αδύνατος άνθρωπος	:	άνθρωπος
αδύνατος αέρας	:	αέρας

4. Γράφω σε αλφαβητική σειρά τις λέξεις:
έτσι, χαιρετώ, πατρίδα, αδύνατος

5. Γράφω και μαθαίνω:

Ο Λάμπρος πολέμησε για την πατρίδα πάνω στα ελληνικά βουνά.

6. Λέξεις για την καρτέλα:

αδύνατος, πατρίδα, χαιρετώ, έτσι

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΟΧΙ

Κάτω απ' τη σημαία
στο σχολειό μπροστά
τα παιδιά γιορτάζουν,
τα ελληνόπουλα.

«Όχι στους τυράννους!
Όχι στη σκλαβιά!
Ζήτω η ειρήνη!
Ζήτω η λευτεριά!»

Ύστερα στο ηρώο
στέκουν σιωπηλά.
Κι ακουμπούν στην πλάκα
αγριολούλουδα.

Κώστας Καλαπανίδας

Βασικό Λεξιλόγιο

Α

αγαπώ
αγκαλιάζω
αδειάζω
άδειος
αδύνατος
ακόμα
άκρη
αλλάζω
ανοίγω
απαντώ
απόγευμα
Απρίλης
αρρωσταίνω
αρχή
Αύγουστος
αφήνω

Β

βαριά (επιρ.)
βαρύ
βαρύς
βράδυ – βράδια
βρίσκω

Γ

γειτονιά
Γενάρης
γρήγορα
γυμναστική

Δ

δείχνω
Δεκέμβρης
διαμέρισμα
δουλειά
δυνατά
δύσκολος

Ε

εμπρός
εσάς
έτσι
εύκολος
ευτυχώς

Ζ

ζητώ
ζωγραφιά

Η

ήταν

Θ

–

Ι

Ιούλιος
Ιούνιος

Κ

κάθε
καθένα
καθόλου
κάμπος
καπνός
καταλαβαίνω
κάτι
κάτω
κλειστός
κοκκινίζω
κόλλα
κολλώ
κοπάδι
κόσμος
κουμπί
κουνώ
κρυώνω

Λ

λάστιχο
λίγος - λιγότερος

Μ

μαζεύω
Μάης
Μάρτης
μένω
μοιάζω
μόνος

Ν

νησί
Νοέμβρης

Ξ

ξεκουράζομαι
ξερός

Ο

Οκτώβρης
όμορφος
όποιος

Π

πάτησε
πατρίδα
πεινώ
πλάι
πονώ
ποτάμι
πριν
προσπαθώ

Ρ

—

Σ

Σεπτέμβρης
σκύβω
στάθηκε
στέκομαι
συνοικία
σωρός

Τ

τίποτε
τοίχος
τρύπα

Υ

—

Φ

φέρνω
Φλεβάρης

Χ

χαιρετώ
χλωρός
χορτάρι
χρυσός
χτυπώ

Ψ

ψάχνω

Ω

—

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα

	Σελ.
Χιλιάδες ελληνάκια	7
Πού 'ναι πιο καλά; (ποίημα), Βασίλη Ρώτα	11
(Αυγούλα, ΑΘΗΝΑ 1974)	
Ο Σταχτερής	15
Η γαϊδουρίτσα (ποίημα), Χάρη Σακελλαρίου	19
(Το αλφαβητάρι των πουλιών. Ι.Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΑΘΗΝΑ 1982)	
Στο συνεργείο	23
Η σακαράκα (ποίημα), Ρένας Καρθαίου	26
(Ανοιξιάτικα, ΑΘΗΝΑ 1982)	
Ο ουρανός, Άννας Γκέρτσου-Σαρρή	29
(Από το ένα ως το δέκα. ΚΕΔΡΟΣ 1980)	
Πώς να χαρούμε; (ποίημα), Ντ. Χατζηνικολάου	32
(Καλημέρα, καληνύχτα. ΔΙΠΤΥΧΟ, ΑΘΗΝΑ)	
Ο κλόουν, Γιώργου Μενέλαου Μαρίνου	35
(Ιστορίες του κλόουν, ΚΕΔΡΟΣ 1981)	
Ο Φακής (ποίημα), Βασίλη Ρώτα	38
(Αυγούλα, ΑΘΗΝΑ 1974)	
Μια έκθεση ζωγραφικής στο άψε σβήσε	42
Το παράθυρο, Ντόρας Γκάμπε (μετάφραση Γιάννη Ρίτσου)	47
(Εγώ, η μητέρα μου κι ο κόσμος, ΚΕΔΡΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1965)	

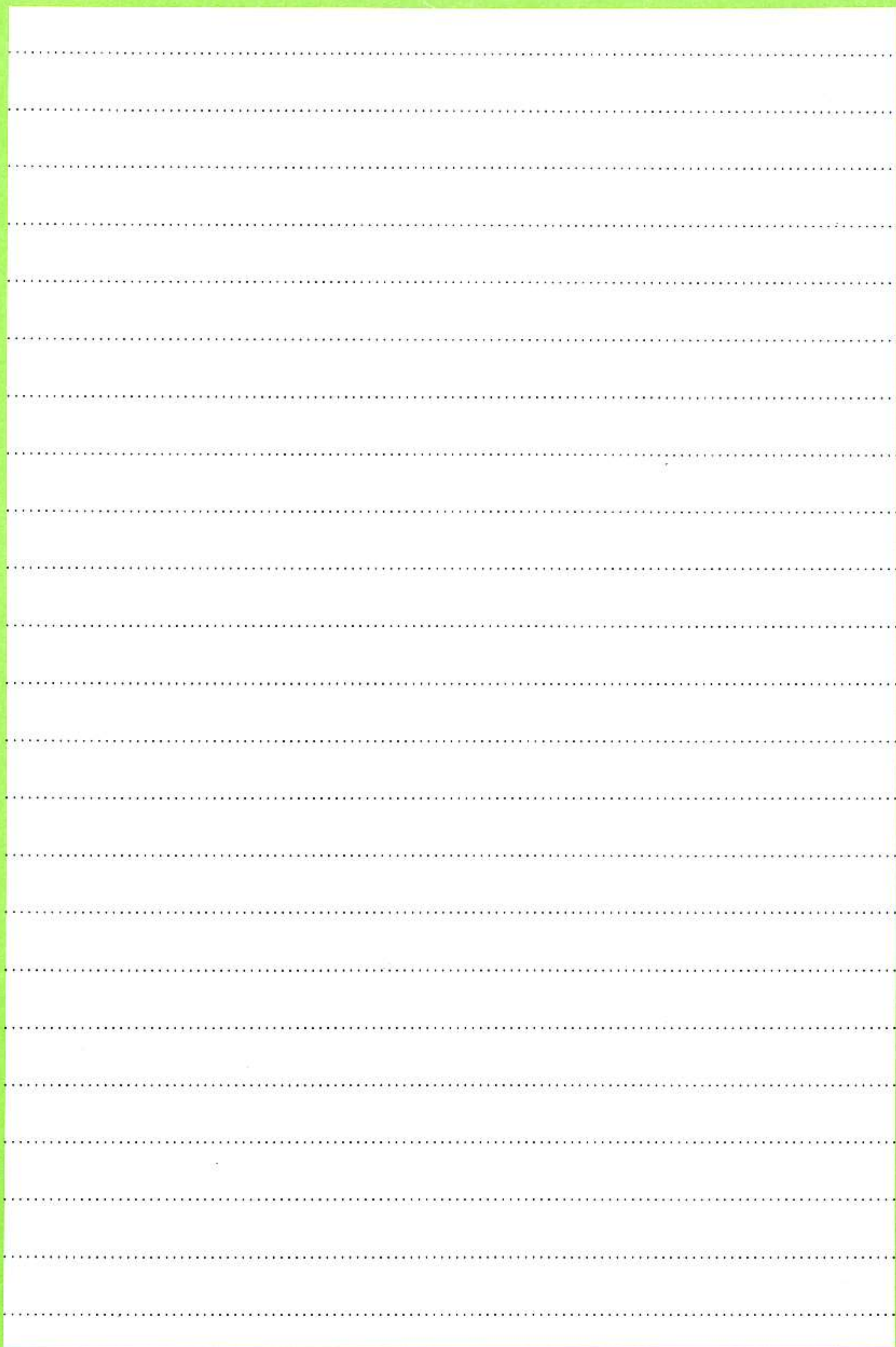
Το ραδιόφωνο, Ντόρας Γκάμπε (μετάφραση Γιάννη Ρίτσου)	51
(Εγώ, η μητέρα μου κι ο κόσμος, ΚΕΔΡΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1965)	
Αιγαίο πέλαγος	55
Ντούκου ντούκου μηχανάκι (ποίημα), Οδυσσέα Ελύτη	58
(Τα ρω του έρωτα, ΑΣΤΕΡΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 1972)	
Τα τέσσερα ρόδια, Χρυσούλας Χατζηγιαννιού	61
(Ήλιε μου, ήλιε μου, ΑΘΗΝΑ 1973)	
Παροιμίες για τους μήνες	65
Μόνος στο δωμάτιο	69
Ένα σύννεφο γεμάτο βροχή	73
Συννεφάκια (ποίημα), Ντ. Χατζηνικολάου	77
(Τα κυκλάμινα, ΝΕΑ ΣΚΕΨΗ, ΑΘΗΝΑ 1974)	
Επιχείρηση «μάντρα»	81
Καραγκιόζης ο πολύξερος	85
Ο Δημητράκης θέλει να του εξηγούν	89
Μακάρι!	93
Η ιστορία του γερο-Λάμπρου	97
Η γιορτή του όχι (ποίημα), Κώστα Καλαπανίδα	101
Λεξιλόγιο	104
Περιεχόμενα	108

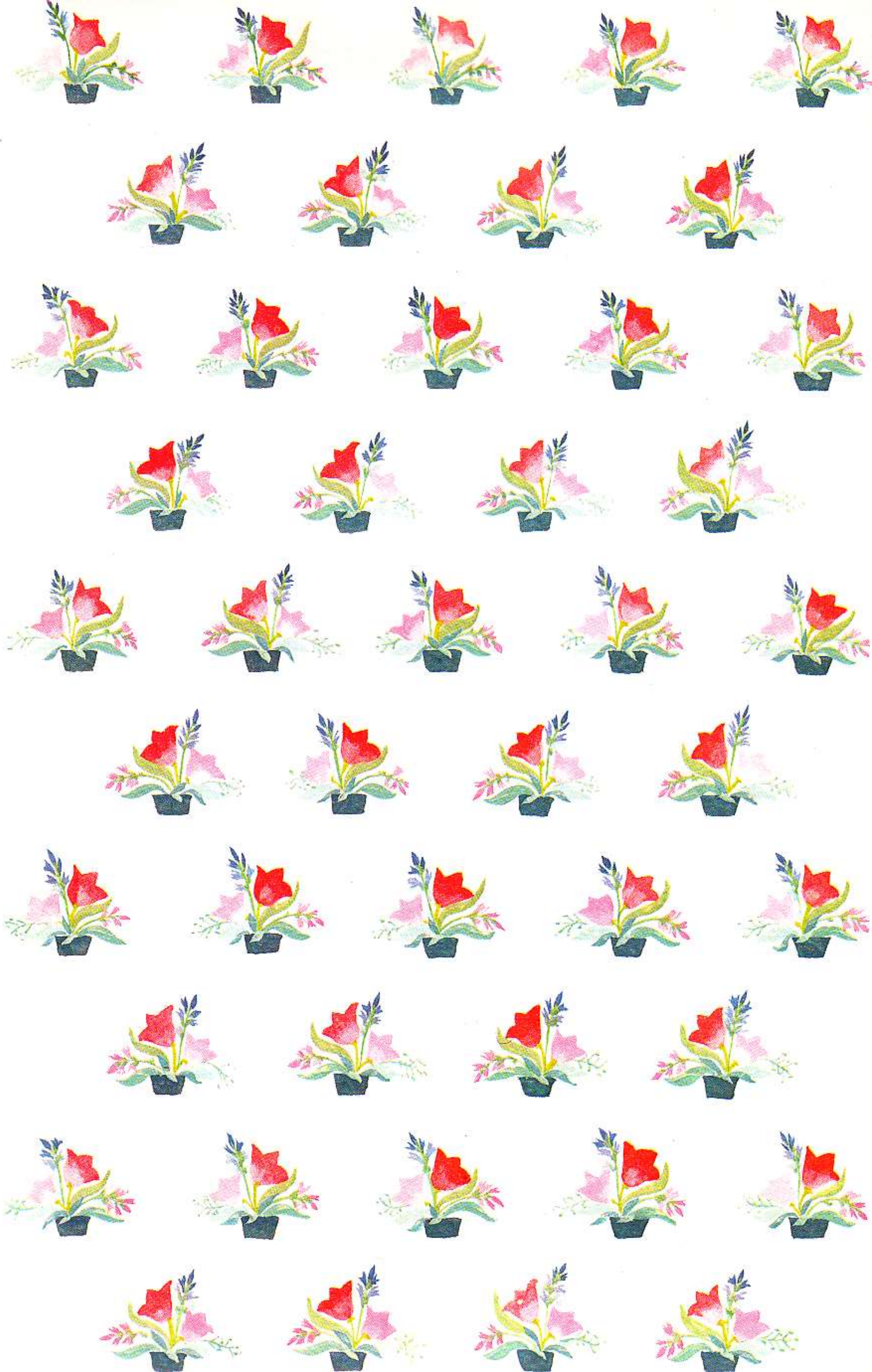

ΕΚΔΟΣΗ ΙΘ' - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 167.000 - ΑΡ. ΣΥΜΒ. 1598/7-10-03

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Γ. ΜΥΛΩΝΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε. - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.

ISBN (SET) 960-06-0101-1
ΤΟΜΟΣ Α' 960-06-0102-Χ